

TILINPÄÄTÖS 2018

Sisällysluettelo

Toimintakertomus 2018	1
Yleistä kunnallistaloudelta	1
Panostus elinkeinoelämään	2
Asukasmäärä	3
Seutuyhteistyö	3
Yleiset kehittämisnäkymät	3
Kangasniemen kehittämisnäkymät	4
Kuntastrategia	4
Kuntastrategian toteutuminen vuonna 2018	5
Taloudenhoito vuonna 2018	5
Henkilöstö	6
Hallinto	6
Toiminnan ja talouden seuranta	7
Sisäinen valvonta	7
Tilikauden tuloksen käsittely	7
Hallintopalvelut	19
Hallintopalvelut	20
Elinkeino- ja työllistämispalvelut	21
Sosiaali- ja terveystaloudet	22
Hallintopalvelut yht	23
Sivistys- ja hyvinvointi- palvelut	25
Hallinto- ja lautakuntapalvelut	26
Varhaiskasvatus	27
Opetus	28
Vapaa-aika	29
Tekniset palvelut	33
Hallinto- ja lautakuntapalvelut	34
Ruoka- ja puhtauspalvelut	35
Tekniset palvelut	35
Lupapalvelut	36
Taseyksikkö/vesihuoltolaitos	37
Investoinnit	39
Tilinpäätöslaskelmat	43
Ulkoinen = virallinen tuloslaskelma	44
Tuloslaskelma	45

Rahoituslaskelma.....	46
Tase.....	47
Ulkoiset kokonaistulot ja menot	49
Kangasniemen kuntakonserni tuloslaskelma	50
Kangasniemen kuntakonserni rahoituslaskelma.....	51
Kangasniemen kuntakonserni konsernitase.....	52
Vesi- ja viemärilaitos / tuloslaskelma	54
Taseyksikön tase.....	55
Taseyksikön rahoituslaskelma	56
Liitetiedot	57
Kunnan/konsernin liitetiedot	58
Käyttöomaisuus.....	67
Arvonlisäveron palautusvastuu	68
Luettelot ja selvitykset.....	71
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista.....	72
Selvitys kirjanpidon säilytyksestä	72
Allekirjoitukset ja merkinnät	73

Toimintakertomus 2018

Yleistä kunnallistaloudelta

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2018 tilinpäätösarvioiden mukaan kuntatalous heikkeni viime vuonna oleellisesti. Voidaan sanoa, että ajautui kriisiin. Tulos painui negatiiviseksi noin kahdessa kolmasosassa kunnista, kun vuotta aiemmin miinusmerkkisiä tuloksia oli alle kuudessakymmenessä kunnassa.

Kuntaliiton keräämät tilinpäätösarviot kertovat, että verotulot ja valtionosuudet tippuivat vuonna 2018. Samaan aikaan kuntien ja kuntayhtymien menot kasvoivat yli 3 prosenttia. Valtaosa menojen kasvusta tulee materiaalien ja palvelujen ostoista. Henkilöstömenot kasvoivat varsin maltillisesti.

Isoin kuntataloutta heikentänyt tekijä on kilpailukykysojimus, joka vaikuttaa kuntakenttään ankaremmin kuin yrityksiin. Vaikka tällä hallituskaudella tavoiteltiin kuntatalouden vahvistamista, niin todellisuudessa kuntien tehtävät ovat olleet yhä voimakkaassa myllerryksessä ja rahoitusta on vähennetty.

Kuntien ja kuntayhtymien velka kasvoi viime vuonna miljardilla eurolla. Kuntien velkamäärä kasvoi reilut kolme prosenttia, mutta kuntayhtymien velka kasvoi lukuisten sairaalahankkeiden vuoksi yli 11 prosenttia. Yhteensä kuntatalouden velka on noin 19,4 miljardia euroa. Tämä pitää velkaantumisen ennallaan suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Syömävelkaan jouduttiin turvautumaan 38 kunnassa, kun vuotta aiemmin vuosikate oli miinuksella vain neljässä kunnassa.

Kuntasektorin toimintakulut kasvoivat 3,4 prosenttiyksikköä. Valtiovarainministeriön mukaan kikysojimus supisti kuntasektorin toimintakuluja vuonna 2018 240 milj. euroa. Kulut laskivat vuosina 2017-2018 VM:n arvion mukaan yhteensä noin 900 milj. euroa. Kuntaliiton säästökyselyn mukaan työajanpidennyksen säästöt eivät toteutuneet. Toimintakuluja nosti myös kertaerä, jonka kustannusvaikutus 0,67 %. Toimintakuluja alensivat kuntien omat henkilöstösäästöt, noin 210 milj. euroa. Toimintakuluja kasvatti myös ikärakenteen tuomat paineet, päivähoidon kysynnän kasvu, korkealla tasolla pysynyt pitkäaikaistyöttömyys sekä maakuntauudistuksen valmistelu. Toimintatuotot kasvoivat 2,3 %. Toimintatuottoja alensi varhaiskasvatusmaksujen alennus 91 milj. eurolla ja niitä lisäsi jäte- ja ympäristönsuojelulain muutos + 5 milj eurolla.

Kuntien verotulot laskivat yhteensä 0,5 prosenttia, eli noin 108 miljoonaa euroa. Kunnallisverot laskivat 0,8 % ja yhteisöverot 0,6 %. Kiinteistöverot kasvoivat 2,2 %. Samanaikaisesti valtionosuudet kuitenkin laskivat 0,6 prosenttia eli 60 miljoonaa euroa. Kunnallisveron heikko kehitys ja pääomatulojen voimakas kasvu verovuonna 2017 johti suuriin negatiivisiin oikaisuihin kunnallisveroon verotuksen päätyttyä. Käytännössä vuonna 2017 kertyi liikaa veroja, jotka oikaistiin vuonna 2018. Tämän lisäksi vuonna 2018 henkilöasiakkaille palautettiin ennätyspaljon veroja, yli 250 miljoonaa enemmän kunnallisveroja verrattuna vuoteen 2017. Kuntien vuosikate heikkeni lähes 32 %.

Keskimääräinen tuloveroprosentti oli vuonna 2018 koko maassa 19,86 (v. 2017 19,90), Etelä-Savossa 21,08 (21,15) ja Kangasniemellä 20,75 (20,75).

Panostus elinkeinoelämään

Valtuuston vahvistamat yritystoiminnan tukiperiaatteet ovat pääosin kohdistuneet koulutus- ja kehittämistuen (19 kpl) myöntämiseen yrityksille sekä kyläyhdistysten pieninvestointiavustuksiin (3 kpl). Lisäksi on myönnetty starttiraha (1 kpl) aloittavalle kangasniemeläiselle yrittäjälle. Merkittävä tuki on ollut myös kesätyöllistämistuet paikkakunnan yrityksille, yhdistyksille, kotitalouksille, maataloille ym. (15 hakijaorganisaatiota/41 kesätyöllistettyä). Lisäksi elinkeinotoimen budjetista on tuettu paikallisen 4H-yhdistyksen toimintaa sekä myönnetty maataloille tukea maatalousyrittäjien maksullisen maatalouslomituksen kustannuksiin (yht. 26 henkilölle).

Vuoden 2017 aikana valmisteltiin toimenpiteitä Lapaskankaan teollisuusalueen teollisen toiminnan edistämiseksi. Käynnistettiin uusi kaavamenettely, joka mahdollistaa esim. terminaali- ja sahaustoiminnan ko. alueella. Siihen liittyen toteutettiin useita eri taustaselvityksiä. Selvitysten tekeminen jatkui myös vuonna 2018, painottuen investoreiden etsintään sekä markkinointimateriaalin tekemiseen. Kunta perusti Kiviniemen leirintäalueen kehittämiseen työryhmän, joka aloitti toimintansa alueen kehittämiseksi. Lisäksi Torin kehittämisen työryhmän käynnistämänä kunta toteutti v. 2018 joitakin toimenpiteitä Rantatorilla, mm. Rantatorin toriopastekyltit keskusparkkiin, FrisbeeGolf-rata, Kuntaveneen hankinta, ”Hämähäkki”-keinun hankinta.

Vuoden 2018 aikana syntyi uusia yrityksiä 30 kpl (tavoite 20 kpl) ja uusia työpaikkoja 41 kpl (tavoite 50 kpl). Uusien kangasniemeläisten yritysten rekisteröinneistä osa oli yritysmuodon muutoksia ja osa kiinteistöyhtiön perustamisista. Viime vuoteen nähden tulokset olivat parempia yritysmäärän suhteen. Vuonna 2018 ei toteutunut yhtään liike- ja teollisuusrakennusta/laajennusta. Rakennuslupa (1 kpl) on myönnetty v. 2018 hoitolaitokselle.

Kunta on profiloitunut yritysmuotoiseksi. Tästä on konkreettisena tuloksena hyvä sijoittuminen Elinkeinopoliittinen mittaristo (ELPO) -kyselyssä v. 2018. Kunta sijoittui Etelä-Savossa toiseksi. Seuraava kysely toteutetaan keväällä 2020. Kunnan elinkeinopoliittiset tuet ovat koko maakunnan tasolla merkittävät, myös pienyrityksille ja aloittaville on tarjolla kannustustukia. Näistä tuista on kerrottu ja viestitely suunnittelevia, aloittavia sekä toimivia yrityksiä. Kunnanjohtaja on vierailut yrityksissä sekä elinkeinoasiamies on pyrkinyt vastaamaan yrityksistä tullessiin kysymyksiin ja tarvittaessa etsimään asiantuntijatahoja ja -palveluja ko. kehittämistarpeisiin. Elinkeinoasiamies on tiedottanut ja viestinyt säännöllisesti yrityksille eri seudullisten ja maakunnallisten kehittäjäorganisaatioiden tapahtumista, tukipalveluista ja hankkeista. Elinkeinotoimi toteutti mm. yhdessä Esedu/Etelä-Savon Koulutus Oy:n kanssa koulutustarvekyselyn, jossa kyseltiin ja myös toteutettiin yrityksille erityisesti pätevyys- ja lupakorttikoulutuksia Kangasniemellä.

Elinkeino- ja matkailutoimi on järjestänyt yrittäjätilaisuuksia kunnassa ajankohtaisista yritystee- moista, mm. Tietosuoja-asetus- ja Tulorekisterikoulutus yrityksille. Elinkeino- ja matkailutoimi ovat olleet mukana yhdessä paikallisten yritysten ja seudullisten toimijoiden kanssa muutamilla messuilla, mm. OmaMökki-, ja Matkamessut. Matkailun edistämiseksi on toteutettu GoogleAd- words -nettimainoskampanja v. 2018 painottuen kotimaisten markkinoiden lisäksi saksankielisiin maihin ja Venäjän markkinoille.

Elinkeinoasiamies on tehnyt yrityskäyntejä yrityksiin yhteensä 40 kpl. Erilaisia yritysneuvonta- ja kontaktointitilanteita ja yrittäjätapaamisia on ollut yhteensä n. 90 kpl. Yrityskartoituksia on toteutettu 9 yritykseen. Elinkeinotoimi on ollut mukana kangasniemeläisen rakennusalan yritysverkoston kehittämisessä ja eteenpäin viemisessä. Elinkeinoasiamies on toiminut yrittäjäyhdistyksen hallituksen sihteerinä ja näin ollen keskusteluyhteys yrittäjiin päin on ollut edelleen kiinteää ja tiivistä. Elinkeinotoimi on tehnyt tiivistä yhteistyötä yrittäjäyhdistyksen kanssa mm. Talvimessut ja OmaMökki -messujärjestelyissä, Mökkitohtori/Vapaa-ajanasukasprojektissa.

Työttömyysaste Kangasniemellä 31.12.2018 oli 9,4 % (2. pienin/Etelä-Savo) ja Etelä-Savossa 10,9 %, joka on suurempi kuin koko maassa (9,7 %) vastaavana ajankohtana. Etelä-Savon kunnista työttömyysaste 31.12.2018 Mäntyharjussa 10,4 %, Mikkeliissä 10,4 %, Hirvensalmella 12,0 %, Juvalla 9,5 % ja Pieksämäellä 9,6 %. Etelä-Savossa työttömien määrä laski vuodentakaisesta n. 1100:lla. Suhteellisesti työttömyys aleni eniten Sulkavalla (25 %), Joroisella (20 %), Pertunmaalla (19 %), Enonkoskella (19 %) sekä Kangasniemellä (18 %)

Asukasmäärä

Kunnan asukasmäärä 31.12.2018 oli 5.425. Väestömuutos oli ennakkotietojen mukaan tappiollinen 100 henkilöä, joka on 52 henkilöä enemmän kuin edellisvuonna. Kangasniemen kokonaisnettomuutto oli -15. Edellisenä vuonna +3 henkilöä. Kuolleiden ja syntyneiden erotus oli -85. Lapsia syntyi 27, joka on 5 vähemmän kuin vuonna 2017. Kymmenenä edellisenä vuotena oli väestön kokonaismuutos ollut keskimäärin 58 henkilöä tappiollinen ja luonnollinen väestönmuutos keskimäärin 60 henkilöä tappiollinen.

Seutuyhteistyö

Seudun yhteiset asiat linjaa Mikkelin seudun seutuvaliokunta. Seutuvaliokunnan jäseniä ovat yhteistoimintasopimuksen allekirjoittaneiden kuntien kuntajohtajat. Seutuyhteistyön laajempaan toimielimenä on Mikkelin seudun seutufoorumi, joka linjaa seudun yhteisiä asioita sekä käy keskustelua muista ajankohtaisista. Seutufoorumiin kuuluvat seudun kuntien hallitusten ja valtuustojen puheenjohtajistot sekä seutuvaliokunnan jäsenet. Seutufoorumissa käsiteltävät asiat valmistelee seutuvaliokunta.

Seutuyhteistyö on kulminoitunut viime vuosina Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän (Essote) ympärille. Essote aloitti toimintana 1.1.2017. Keskustelua ja hämmennystä ovat aiheuttaneet talouden seuranta ja kustannusten ennustettavuus sekä kustannuslaskenta ja laskutus. Kuntalaisia on askarruttanut palveluiden saatavuus ja niiden pysyminen kunnassa, sekä viime aikoina varsinkin vanhuspalvelut.

Maakunta- ja sote uudistuksen valmistelu eteni Etelä-Savossa suunnitelmien mukaisesti. Maakunnan valmistelua jatkettiin kaikilla maakunnan tehtäväalueilla. Loppuvuodesta valmistelun vauhti hiljeni, kun hallitus päätti kesäkuussa maakuntauudistuksen toteutumisesta vasta vuoden 2021 alusta.

Yleiset kehittämisnäkökulmat

Suomen talouden ennustetaan kehittyvän vielä mukavasti vuonna 2019, mutta vuonna 2020 maailmantalouden hidastuminen koettelee Suomea muuta euroaluetta enemmän. Talouskasvun ennustetaan puolittuvan vuodesta 2019 vuoteen 2020.

Taloustilanteen seurauksena on rakenteellisten uudistusten toimeenpanoa eurovaltioissa tehostettava huomattavasti, jotta voidaan lisätä joustavuutta, vähentää rakenteellista työttömyyttä ja lisätä euroalueen työn tuottavuutta ja kasvupotentiaalia.

Työllisyys koheni viime vuonna arvioitua enemmän, ja vielä tänä vuonnakin ekonomistit ennustavat työmarkkinoiden vireen pysyvän hyvänä. Vuonna 2020 työmarkkinoiden vauhti kuitenkin hyytyy.

Työttömyysaste laskee tänä vuonna 6,5 prosenttiin ja myös pysyy tässä vuonna 2020. Työllisyysaste nousee myös ensi vuonna 73,4 prosenttiin, osin työikäisen väestön vähenemisen vuoksi. Työllisyyteen, ikärakenteeseen ja julkiseen talouteen liittyvät pitkäaikaiset haasteet ovat merkittäviä, ja aktivointimallin ja vanhempainvapaamallin ympärillä käytävät keskustelut osoittavat, kuinka vaikeaa laajasti tuettuja toimivia uudistuksia on saada aikaan.

Kangasniemen kehittämisenäkymät

Kangasniemen kunnan kehitysnäkymiin vaikuttavat sekä yleinen talouskehitys, että työllisyyteen, ikärakenteeseen ja julkiseen talouteen liittyvät pitkäaikaiset haasteet.

Maakunta- ja sote uudistuksen kaatumisen myötä vahvistui epävarmuus tulevasta. Mikä on tulevaisuuden kunta ja mille pohjalle rakentuu tulevaisuuden kuntatalous? Maakunta- ja sote-uudistus olisi tuonut mukanaan nykyistä paremman ennustettavuuden kuntatalouteen.

Kangasniemen kunnan suurimmat riskit liittyvät suhteellisen suureen velkamäärään, joka saattaa pitkällä aikavälillä tuoda mukanaan myös korkoriskin. Toisena tekijänä ovat kiinteistöt ml. sote-kiinteistöt. Essoten mittavien investointien yhtenä lähtökohtana oli valmistelussa ollut maakunta- ja soteuudistus. Uudistuksen kaaduttua kaatuvat investoinnit kunnille. Vaarana on kuntien talouden kriisiytyminen konserniverkkojen merkittävän kasvun myötä.

Kangasniemen Vuokratalot Oy:n tulos v. 2018 on 38.000 € ylijäämäinen ja Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalouden ky:n konsernitulos 2018 on alijäämäinen 140.000 euroa. Näiden ja muiden tytäryritysten konserniyhteisöjen velkamäärä kasvattaa Kangasniemen kuntakonsernin velkamäärän 5605 euroon/asukas kun peruskunnan velkamäärä on 3935 euroa/asukas.

Sote- ja maakuntauudistus olisi ollut historiamme suurin hallinnollinen muutos. Olisi lähdetty rakentamaan tulevaisuuden kuntaa uusista lähtökohdista. Nyt lähtökuoppien kaivaminen alkaa uudestaan ja emme tiedän tässä vaiheessa, mihin se tulee johtamaan. Mieli- ja kielikuvamme sanasta kunta ja tulevaisuuden kunnasta on entistä hatarammalla pohjalla.

Muuttuneen tilanteenkin myötä Kangasniemen tavoitteena on säilyä itsenäisenä. Kunnan on pystyttävä turvaamaan kuntalaisilleen laadukkaat lähipalvelut, pidettävä kuntatalous kunnossa mm. toimintaprosesseja kehittämällä ja yhteistyötä tekemällä niin naapurikuntien kuin yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Väestön ikääntyminen ja alhainen syntyvyys tuovat mukanaan haasteita ja muutospaineita palvelutuotantoon.

Vaikkakin sotemenojen kehitys tulee olemaan kunnan talouden suunnannäyttäjäksi, niin tulee muistaa, että kunta on paljon muutakin. Miten saamme kunnan säilymään kiinnostavana ja säilyttämään kuntalaisten kiinnostus paikallisiin asioihin. Kunnan tulevaisuuskeskustelu pitää käydä konkreettisella, paikallisella tasolla. Tämän lisäksi tulee lisätä kuntalaisten osallistamista ja kehittää ja kohdentaa viestintää.

Kuntastrategia

Kunnanvaltuusto hyväksyi kuntastrategian 18.12.2017 § 77.

Kuntastrategiaa valmisteltiin valtuustoseminaareissa ja strategiatyöpajoissa 23.3., 4.9. ja 16.10.2017. Yhdistyksille, yrityksille, kuntalaisille ja henkilökunnalle on strategiantyön yhteydessä lähetetty Webropol- kyselyt. Asia on ollut esillä myös johtoryhmän kokouksissa ja esimiesiltapäivässä 30.10., jolloin strategialuonnosta ja talousarviovuoden 2018 tavoitteita sovitettiin yhteen.

Kuntastrategian mukaisesti Kangasniemi on vuonna 2025 aktiivinen perheisiin panostava kunta, jossa on monipuoliset ja toimivat palvelut. Kunta saa voimaa eläväisestä keskustastaan, virkeistä kylistään ja aktiivisista yrityksistä ja järjestöistään. Kangasniemi tunnetaan puhtaasta luonnostaan ja sen ympärille rakentuvista virkistys- ja harrastusmahdollisuuksista. Visio hyvinvoinnista ja elinvoimaisesta Kangasniemestä vuonna 2025:

”LEIKKIVIÄ LAPSIA PUULAN PUHTAASSA LUONNOSSA”.

Vision toteuttamiseksi määriteltiin kunnalle toiminta-ajatus:

”AIKAANSAAVUUTTA KUNTALAISTEN HYVÄKSI!”

Valtuustokauden 2017-2021 keskeisinä tavoitteina:

Yhteisöllisyys

Kuntalaisten, vapaa-ajan asukkaiden ja sidosryhmien yhteisöllisyys ja aktiivinen osallistuminen

Ympäristö

Viihtyisän ja elävän kuntakeskuksen sekä maaseutumaisen asumisen kehittäminen

Yritystoiminta

Elinkeinotoiminnan ja työllisyyden edistäminen

Strategiset painopisteet 2017-2021

- **Olemme huolehtiva kumppani**
- **Olemme yhteisöllisen maaseutuasumisen esiinnostaja**
- **Olemme perheystävällinen palvelutarjoaja**

Kuntastrategian toteutuminen vuonna 2018

Kuntastrategiassa asetettuja tavoitteita toteutetaan vuosittain talousarviossa hyväksytyillä talousarviovuoden tavoitteilla.

Koko valtuustokaudelle hyväksytty kuntastrategia valmisteltiin lomittain vuoden 2018 talousarvion valmistelun yhteydessä. Talousarvion tavoitteisto voitiin täten osin johtaa kuntastrategian tavoitteistosta. Näiden tavoitteiden toteutuminen on selvitetty palveluittain sen mukaisesti kuin niitä talousarviossa on asetettu. Tämän lisäksi on toimintakertomuksessa selvitetty laajemmin elinkeinoelämään ja markkinointiin liittyviä toimenpiteitä.

Vuoden 2018 aikana valmisteltiin ja päätettiin osallistavasta budjetoinnista seuraavalle vuodelle ja aloitettiin viestintästrategian uusiminen. Näillä toimenpiteillä vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja edistetään avointa päätöksentekokulttuuria.

Taloudenhoito vuonna 2018

Toimintamenoja kirjattiin 40.664.646 euroa, jossa ylitystä 1 % budjettiin verrattuna. Palkat alittuivat 163.000 euroa ja henkilöstömenot sivukuluineen jäivät 330.000 euroa alle budjetoidun. Kilpailukyky sopimukseen perustuen v. 2018 lomarahoja leikattiin 30 %, joka osaltaan pienensi palkkamenoja.

Toimintatuottoja kertyi budjetin mukaisesti 5.307.406 euroa.

Toimintakate on 35.357.240 euroa, mikä on 370.000 euroa arvioitua suurempi.

Sosiaali- ja terveystalouden vastuualueen ylitys on valtuuston myöntämän 500.000 euron lisämäärärahan jälkeen 880.800 euroa. Asiakaspalvelujen ostoja Essote-kuntayhtymältä kirjattiin v. 2018 yht. 23.780.801 euroa.

Kunnallisverotuloja kertyi budjetoidun mukaisesti 13,7 milj euroa, yhteisöveroja kirjattiin 2,6 milj, euroa ja kiinteistöveroja 1,8 milj. euroa.

Vuosikate tilinpäätöksessä on 886.568 euroa ja poistoja kirjattiin yhteensä 1.669.442 euroa. Tilinpäätös 2018 muodostui alijäämäiseksi 782.853 euroa ja kertynyttä ylijäämää on taseessa tämän jälkeen 5.980.260 euroa.

Henkilöstö

Henkilöstömäärä oli vuoden 2018 lopussa 177. Henkilöstö väheni edellisestä vuodesta 6 henkilöä. Vuoden 2018 aikana vanhuuseläkkeelle jäi 10 henkilöä (10 vuonna 2017).

Sairauspoissaolopäiviä oli toimintakertomusvuonna yhteensä 1619, (9,1 pv/hlö). Sairauspoissaolosten määrä laski edelliseen vuoteen, jolloin niiden määrä oli 2853 (16,1 päivää henkilöä kohden). Neljä diagnoosipääryhmää, jotka aiheuttivat eniten sairauspoissaoloja, olivat 1. hengityselinten sairaudet (30,82%), 2. tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet (21,19%), 3. vammat, myrkytykset, eräät muut ulkoisten syiden seuraukset (20,88%) ja 4. mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt (8,09%).

Työhyvinvoinnin painopisteenä oli edellisten vuosien tapaan omaehtoisen liikunnan lisääminen. Kunta tuki henkilöstön osallistumista liikunta- ja kulttuuritapahtumiin. Henkilöstölle oli myös vuorot kuntosalilla ja Kansis-keskuksen liikuntahallissa.

Vuoden aikana pidettiin 3 varsinaista esimiesiltapäivää; 29.5., 4.9. ja 21.11. Esimiehistä 9 aloitti puoli vuotta kestävä työoikeuden oppisopimuskoulutuksen. Työsuojelupäällikkö vaihtui loppuvuodesta.

Kunnan TVA-järjestelmien päivitys eteni vuoden aikana siten, että Kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen ja Teknisten sopimuksen osalta päivitystyö valmistui, joskin päätöksenteko ja ensimmäiset järjestelmäuudistuksen palkantarkistukset siirtyivät seuraavalle vuodelle. Niissä kuitenkin päästiin hyödyntämään 1.1.2019 työehtosopimusten järjestelyvaraeriä. Opetusalan virka- ja työehtosopimuksen osalta työ on tarkoitus saattaa valmiiksi vuoden 2019 aikana.

Hallinto

Kunnanvaltuusto hyväksyi 27.3.2017 kunnan uuden hallintosäännön, joka tuli kokonaisuudessaan voimaan 1.6.2017, ja sivistystoimen sekä hallintopalveluiden osalta jo 1.3.2017. Kuntavaalien jälkeen luottamustoimipaikat täytettiin hallintosäännön mukaisen uuden toimielinorganisaation mukaisesti. Vuoden 2018 lopussa toimielinorganisaatio muuttui siten, että tiejaosto lakkautettiin. Perusturvan siirryttyä Essotelle jakaantuu kunnan toiminta kolmeen toimialaan; hallintopalvelut, tekniset palvelut ja sivistys- ja hyvinvointipalvelut, joita johtavat kunnanjohtaja, tekninen johtaja ja sivistys- ja hyvinvointijohtaja.

Henkilöstöorganisaation mukaisesti hallintopalveluihin kuuluvat elinkeino ja työllistäminen, sosiaali- ja terveyspalvelut, toimistopalvelut ja kuntalaispalvelut. Kuntalaispalveluihin kuuluvat asiointipiste ja tietohallinto. Asiointipisteen kävijämäärä oli 2749, jossa oli laskua 409 käyntiä edellisestä vuodesta. Käyntimäärien laskuun vaikuttaa poliisin lupapalvelun päättymisen keväällä. Kuntalain (410/2015) mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava julkisesti sidonnaisuuksistaan. Säännöstä sovelletaan 1.6.2017 alkaen. Sidonnaisuusilmoituksista muodostettu ja päivitetty sidonnaisuusrekisteri on julkaistu kunnan kotisivuilla.

Toiminnan ja talouden seuranta

Toiminnan ja talouden toteutumisesta on annettu sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti raportti kunnanvaltuustolle kolme kertaa vuodessa. Raportit perustuvat 30.4., 31.8. ja 31.12. toteutumiin.

Lisäksi kunnanhallitukselle on annettu talouden seurantaraportit kuukausittain. Hallintokunnat ovat antaneet vastaavat raportit lautakunnilleen.

Raportointi on ollut ajantasaista ja tarkkaa, pienimpiinkin poikkeamiin on puututtu ja ne on analysoitu. Mainittakoon, että tarkan talouden seurannan osalta talousarvioon varattu palkkamääräraha on jo useana vuonna toteutunut budjetoitua pienempänä.

Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisen kokonaisuutta. Käytännössä tämä tarkoittaa toiminnan arviointia annettujen ohjeiden mukaisesti.

Toimintaympäristöön liittyvät muutokset ovat keskiössä. Operatiivisissa riskeissä keskeistä on henkilöstöresurssien hallinta ja henkilöstökulujen hillitseminen. Niissä onnistuminen on keskeinen edellytys talouden tasapainottamisen onnistumiseksi. Näissä toiminnallisissa riskeissä esimiestyö ja sen tukeminen sekä osaava henkilöstö nousivat tarkasteluun kaikissa hallintokunnissa. Esimiestyöhön on kiinnitetty toimintakertomusvuonna huomiota mm. esimiesiltapäivien teemojen kautta sekä koulutuksellisilla menetelmillä. Vuoden 2015-2016 vaihteessa käynnistyi koko kunnan työhyvinvointikysely, jonka tulokset saatiin tammikuussa 2016. Tulosten perusteella määriteltiin kehittämis-kohteet työyksikkö-, osasto- ja kuntatasolla. Seuraava kysely tehtiin maalis-huhtikuussa 2018.

Talousriskejä on ennakoitu ja valvottu ohjatulla talousvalvonnalla kuukausittain. Ennakointia on kuitenkin vaikeuttanut Essote ky:n puutteellinen raportointi. Talousraportointia on edelleen tarvetta kehittää ennakoitavuuden ja talousriskien riittävän aikaisen hahmottamisen näkökulmasta.

Oleellista kunnan taloudessa tulee olemaan talouden tasapaino muutostilanteessa. Mitä enemmän taloudessa on vaikeuksia, sitä rajallisemmat ovat tasapainottamiskeinot. Kangasniemen kunnan talousriskit liittyvät lainamäärään, joka 31.12.2018 on 21,3 milj. euroa, joka on 3935 e/asukas. Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus 31.12.2018 on 64,4 %.

Huomattavan taloudellisen riskin tulevana vuosina aiheuttaa epävarmuus ja ennakoimattomuus sosiaali- ja terveystalouden menoista.

Tilikauden tuloksen käsittely

Vuosikate on ylijäämäinen 886.568,83 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot ovat 1.669.422,71 euroa. Tilikauden tulos poistojen jälkeen on 782.853,88 euroa alijäämäinen. Kangasniemen kunnan taseessa ei ole kattamatonta alijäämää. Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että vuoden 2018 alijäämä kirjataan omaan pääomaan tilikauden yli- ja alijäämätilille.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
ulkoinen		
	Vuosi 2018	Vuosi 2017
	1000 eur	1000 eur
Toimintatuotot	2 947	2 951
Toimintakulut	-38 304	-37 521
Toimintakate	-35 357	-34 569
Verotulot	18 063	18 685
Valtionosuudet	18 116	18 676
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	18	20
Muut rahoitustuotot	161	328
Korkokulut	-114	-178
Muut rahoituskulut	0	-1
Vuosikate	887	2 960
Poistot	-1 669	-1 758
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	-783	1 202
Tilikauden yli/-alijäämä	-783	1 202
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	8	8
Vuosikate/Poistot. %	53	168
Vuosikate, €/asukas	163	533
Asukasmäärä 31.12.	5 425	5 549

RAHOITUSLASKELMA 1000 €		
	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	887	2 960
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-4	-57
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 745	-1 838
Rahoitusosuudet investointeihin	90	-324
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8	210
Toiminnan ja investointien rahavirta	-764	951
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-1
Antolainasaamisten vähennykset	115	115
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 578	-1 501
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 100	-4 000
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-35	-50
Vaihto-omaisuuden muutos	-7	-6
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	638	1 424
Korottomien velkojen muutos	598	-1 907
Rahoituksen rahavirta	830	-926
Rahavarojen muutos	67	24
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	823	756
Rahavarat 1.1.	-756	-732
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
(2014-2018), 1000 €	-6 758	-5 615
Investointien tulorahoitus, %	53,6	136,9
Lainanhoitokate	0,6	2,0
Kassan riittävyys, pv	7,2	7,4
Asukasmäärä	5 425	5 549

KANGASNIEMEN KUNTA
TASE

	2018	2017		2018	2017
	1000 €	1000 €		1000 €	1000 €
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	18 418	18 418
Aineettomat oikeudet	79	121	Liittymismaksurahasto		
Muut pitkävaikutteiset menot			Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	6 763	5 561
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-783	1 202
Aineelliset hyödykkeet			OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		
Maa- ja vesialueet	4 166	4 166			
Rakennukset	20 107	20 240	PAKOLLISET VARAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 782	10 481	Kaatopaikkavaraus	0	0
Koneet ja kalusto	243	388			
Muut aineelliset hyödykkeet	140	140	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Enn.maksut ja keskeneräiset hankin-			Valtion toimeksiannot	7	10
nat	0	0	Lahjoitusrahastojen pääomat	514	549
			Muut toimeksiantojen pääomat	5	5
Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	8 069	8 069	VIERAS PÄÄOMA		
Muut lainasaamiset	1 268	1 383	Pitkäaikainen		
Muut saamiset	9	9	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok-		
			silta	11 444	13 150
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Valtion toimeksiannot	4	7	Saadut ennakot	9	11
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	10	9	Muut velat	194	186
Muut toimeksiantojen varat					
			Lyhytaikainen		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Joukkovelkakirjalainat		
Vaihto-omaisuus			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok-		
Aineet ja tarvikkeet	46	39	silta	8 450	7 350
			Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Saamiset			Lainat muilta luotonantajilta	1 456	1 328
Pitkäaikaiset saamiset			Saadut ennakot	0	0
Muut saamiset	3 270	3 822	Ostovelat	1 453	1 461
Lyhytaikaiset saamiset			Muut velat	156	158
Myyntisaamiset	427	468	Siirtovelat	2 030	1 428
Lainasaamiset	119	119	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	50 116	50 818
Muut saamiset	118	186			
Siirtosaamiset	436	413	TASEEN TUNNUSLUVUT		
			Omavaraisuusaste, %	48,7	49,6
Rahoitusarvopaperit			Suhteell. velkaantuneisuus-%	64,4	62,2
Muut arvopaperit			Velat ja vastuut prosenttia käyttö-		
			tuloista %	65,0	63
Rahat ja pankkisaamiset	823	756	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	5 980	6 763
VASTAAVAA YHTEENSÄ	50 116	50 818	Kertynyt yli-/alijäämä €/as	1 102	1 219
			Lainat, €/asukas	3 935	3 934
			Lainakanta 31.12, 1000 €	21 350	21 828
			Lainasaamiset 31.12, 1000 €	1 387	1 502
			Asukasmäärä 31.12.	5 425	5 549

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT**1000 eur**

	2018	2017
Toimintatuotot	25 024	24 133
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut	-59 547	-57 883
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	5	-5
Toimintakate	-34 518	-33 755
Verotulot	18 063	18 685
Valtionosuudet	18 116	18 676
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	23	27
Muut rahoitustuotot	186	148
Korkokulut	-193	-256
Muut rahoituskulut	-2	-3
Vuosikate	1 675	3 522
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 577	-2 607
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	-8	0
Satunnaiset erät	15	3
Tilikauden tulos	-895	918
Tilinpäätössiirrot	8	0
Tilikauden verot	0	0
Laskennalliset verot	0	0
Vähemmistöosuudet	9	6
Tilikauden ylijäämä	-878	924
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	42	42
Vuosikate/Poistot, %	65	135
Vuosikate euroa/asukas	309	635
Asukasmäärä 31.12.2018	5 425	5 549

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT**1000 eur**

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 661	3 522
Satunnaiset erät	15	2
Tulorahoituksen korjauserät	-94	195
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 629	-3 436
Rahoitusosuudet investointeihin	110	-289
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	18	215
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 919	209
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-59
Antolainasaamisten vähennykset	115	115
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 777	6 653
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 996	-1 970
Lyhytaikaisten lainojen muutos	409	-3 400
Oman pääoman muutokset	-17	-210
Muut maksuvalmiuden muutokset	726	37
Rahoituksen rahavirta	1 014	1 166
Rahavarojen muutos	-905	1 375
Rahavarat 31.12.	1 764	2 669
Rahavarat 1.1.	2 669	1 335
	-905	1 334

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä****vuosilta 2014-2018, 1000 €**

Investointien tulorahoitus, %	47,2	109,3
Lainanhoitokate	0,8	1,7
Kassan riittävyys, pv	9,8	15,3

KANGASNIEMEN KUNTAKONSERNI**KONSERNITASE 2018****1000 EUROA**

VASTAAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	250	229
Muut pitkävaikutteiset menot	37	37
	287	266
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4538	4 547
Rakennukset	26283	26 902
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11020	10 744
Koneet ja kalusto	973	1 202
Muut aineelliset hyödykkeet	209	209
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	2540	1 067
	45 563	44 671
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	217	161
Muut osakkeet ja osuudet	474	439
Muut lainasaamiset	600	704
Muut saamiset	20	20
	1 311	1 324
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	285	209
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	187	173
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	3 270	3 823
Lyhytaikaiset saamiset	3 754	3 227
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset	1 764	2 669
VASTAAVAA YHTEENSÄ	56 421	56 363

OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 418	18 418
Ylikurssirahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Muut rahastot	89	89
Ed.tilikausien yli/-alijäämä	-29	-1 021
Tilikauden yli/-alijäämä	-878	924
VÄHEMMISTÖOSUUDET	175	198
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	290	388
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	804	764
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	18 932	19 243
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	207	203
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	11 473	10 978
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	6 940	6 181
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	56 421	56 363
Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste %	31	33
Suhteellinen velkaantuneisuus %	61	60
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista,%		
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1000 €	-907	-97
Kertynyt yli/-alijäämä, €/asukas	-167	-17
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	30 405	30 221
Konsernin lainat,€/asukas	5 605	5 446
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €	620	724
Kunnan asukasmäärä	5425	5549

TULOSLASKELMA vrt.edell.kum.kauteen ja
budjettiin

Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Ed.v.tot 2017 01-12	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2018 01-12	Käyttö-%	Muutos-%
00013102 HALLINTOPALVELUT 2018-					
MENOT	-2 598 329,27	-2 671 451	-2 563 905,63	96,0	-1,3
TULOT	1 220 562,34	1 153 798	1 171 312,54	101,5	-4,0
NETTOMENOT	-1 377 766,93	-1 517 653	-1 392 593,09	91,8	1,1
00013202 ELINKEINO- JA TYÖLLISTÄMISPALVELUT 2018-					
MENOT	-901 443,97	-899 202	-880 201,91	97,9	-2,4
TULOT	73 855,74	46 000	98 279,26	213,7	33,1
NETTOMENOT	-827 588,23	-853 202	-781 922,65	91,6	-5,5
00013402 SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT 2018-					
MENOT	-23 181 875,57	-23 555 500	-24 232 485,82	102,9	4,5
TULOT	50 266,16	136 000	2 299,67	1,7	-95,4
NETTOMENOT	-23 131 609,41	-23 419 500	-24 230 186,15	103,5	4,7
00030101 SIVLA/HALLINTO-JA LAUTAKUNTAPALV 2018-					
MENOT	-385 352,53	-459 649	-462 331,45	100,6	20,0
TULOT	48 126,46	40 500	37 901,07	93,6	-21,2
NETTOMENOT	-337 226,07	-419 149	-424 430,38	101,3	25,9
00030201 VARHAISKASVATUS 2018-					
MENOT	-1 640 091,10	-1 563 753	-1 541 456,09	98,6	-6,0
TULOT	216 154,86	180 000	137 052,26	76,1	-36,6
NETTOMENOT	-1 423 936,24	-1 383 753	-1 404 403,83	101,5	-1,4
00030301 OPETUS 2018-					
MENOT	-5 714 065,58	-5 626 720	-5 662 242,25	100,6	-0,9
TULOT	163 142,25	128 500	182 892,22	142,3	12,1
NETTOMENOT	-5 550 923,33	-5 498 220	-5 479 350,03	99,7	-1,3
00030401 VAPAA-AIKA 2018-					
MENOT	-945 141,56	-902 044	-892 627,17	99,0	-5,6
TULOT	240 601,08	170 050	203 916,05	119,9	-15,2
NETTOMENOT	-704 540,48	-731 994	-688 711,12	94,1	-2,2
00050101 TEKLA/HALLINTO- JA LAUTAKUNTAPALV 2018-					
MENOT	-230 636,41	-217 814	-196 894,24	90,4	-14,6
TULOT	15 415,87	16 560	9 306,15	56,2	-39,6
NETTOMENOT	-215 220,54	-201 254	-187 588,09	93,2	-12,8
00050201 RUOKA- JA PUHTAUSPALVELUT 2018-					
MENOT	-957 139,25	-1 012 460	-932 537,71	92,1	-2,6
TULOT	990 175,27	1 046 309	961 374,77	91,9	-2,9
NETTOMENOT	33 036,02	33 849	28 837,06	85,2	-12,7
00050301 TEKNISET PALVELUT 2018-					
MENOT	-2 908 885,19	-2 880 250	-2 855 164,43	99,1	-1,8
TULOT	1 665 823,42	1 692 941	1 800 572,87	106,4	8,1
NETTOMENOT	-1 243 061,77	-1 187 309	-1 054 591,56	88,8	-15,2
00050401 LUPALVELUT 2018-					
MENOT	-85 663,43	-95 249	-87 769,88	92,1	2,5
TULOT	65 506,25	56 000	60 581,03	108,2	-7,5
NETTOMENOT	-20 157,18	-39 249	-27 188,85	69,3	34,9
00050501 VESIHUOLTOLAITOS 2018-					
MENOT	-444 248,31	-437 297	411 248,42	94,0	-7,4
TULOT	674 339,07	666 000	696 137,04	104,5	3,2
NETTOMENOT	230 090,76	228 703	284 888,62	124,6	23,8
Yhteensä					
MENOT	-39 992 872,17	-40 321 389	-40 718 865,00	101,0	1,8
TULOT	5 423 968,77	5 332 658	5 361 624,93	100,5	-1,1
NETTOMENOT	-34 568 903,40	-34 988 731	-35 357 240,07	101,1	2,3

TULOSLASKELMA vrt.edell.kum.kauteen ja
budjettiin

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Ed.v.tot 2017 01-12	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2018 01-12	Käyttö-%	Muutos-%
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot					
3010 Liiketoiminnan myynti	680 963,50	675 370	708 744,28	104,9	4,1
3080 Täydet valtiolta saad	2 795,52				-100,0
3100 Korvaukset kunnilta j	38 607,49	156 000	31 378,90	20,1	-18,7
3130 Muut suoritteiden myy	2 002 856,60	2 009 783	1 944 059,47	96,7	-2,9
3001 Myyntituotot	2 725 223,11	2 841 153	2 684 182,65	94,5	-1,5
3200 Maksutuotot					
3210 Terveystuotot maks	398,30		755,03	-100,0	89,6
3250 Sosiaalitoimen maksut	192 919,40	175 000	131 070,22	74,9	-32,1
3270 Opetus- ja kulttuurit	121 464,83	110 000	126 130,16	114,7	3,8
3280 Yhdyskuntapalvelujen	101 397,74	96 950	108 040,33	111,4	6,6
3290 Muut palvelumaksut	6 124,24		-45,98	-100,0	-100,8
3200 Maksutuotot	422 304,51	381 950	365 949,76	95,8	-13,3
3300 Tuet ja avustukset	306 464,01	208 000	294 425,95	141,6	-3,9
3400 Muut toimintatuotot					
3410 Vuokratuotot	1 757 253,22	1 834 845	1 941 240,76	105,8	10,5
3500 Muut toimintatuotot	106 575,82	13 110	21 607,12	164,8	-79,7
3400 Muut toimintatuotot	1 863 829,04	1 847 955	1 962 847,88	106,2	5,3
3000 TOIMINTATUOTOT	5 317 820,67	5 279 058	5 307 406,24	100,5	-0,2
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut					
4002 Palkat ja palkkiot					
4003 Maksetut palkat ja p	-6 153 787,60	-6 137 930	-5 965 921,65	97,2	-3,1
4004 Jaksetut palkat ja	25 775,93		-9 367,20	-100,0	-136,3
4010 Henkilöstökorvaukset	106 148,06	53 600	54 218,69	101,2	-48,9
4002 Palkat ja palkkiot	-6 021 863,61	-6 084 330	-5 921 070,16	97,3	-1,7
4100 Henkilösivukulut					
4101 Eläkekulut	-1 751 956,74	-1 856 776	-1 702 632,34	91,7	-2,8
4150 Muut henkilösivukulu	-264 398,69	-264 187	-248 256,50	94,0	-6,1
4100 Henkilösivukulut	-2 016 355,43	-2 120 963	-1 950 888,84	92,0	-3,2
4001 Henkilöstökulut	-8 038 219,04	-8 205 293	-7 871 959,00	95,9	-2,1
4300 Palvelujen ostot					
4301 Asiakaspalvelujen ost	-23 204 532,99	-23 445 910	-24 351 653,55	103,9	4,9
4340 Muiden palvelujen ost	-4 907 582,04	-4 964 507	-4 813 182,04	97,0	-1,9
4300 Palvelujen ostot	-28 112 115,03	-28 410 417	-29 164 835,59	102,7	3,7
4500 Aineet, tarvikkeet ja					
4501 Ostot tilikauden aika	-1 450 396,16	-1 430 695	-1 451 147,68	101,4	0,1
4500 Aineet, tarvikkeet ja	-1 450 396,16	-1 430 695	-1 451 147,68	101,4	0,1
4700 Avustukset					
4701 Avustukset kotitalouk	-303 081,85	-298 800	-294 338,81	98,5	-2,9
4740 Avustukset yhteisöill	-705 433,55	-658 700	-556 639,08	84,5	-21,1
4750 Avustukset liikelaito	-500,00				-100,0
4700 Avustukset	-1 009 015,40	-957 500	-850 977,89	88,9	-15,7
4800 Muut toimintakulut					
4801 Vuokrat	-1 217 819,39	-1 207 326	-1 263 491,07	104,7	3,8
4900 Muut toimintakulut	-59 747,60	-56 558	-62 235,08	110,0	4,2
4800 Muut toimintakulut	-1 277 566,99	-1 263 884	-1 325 726,15	104,9	3,8
4000 TOIMINTAKULUT	-39 887 312,62	-40 267 789	-40 664 646,31	101,0	1,9
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-34 569 491,95	-34 988 731	-35 357 240,07	101,1	2,3
5000 Verotulot	18 684 566,50	18 200 000	18 063 255,92	99,2	-3,3
5500 Valtionosuudet	18 676 298,00	18 091 736	18 115 804,00	100,1	-3,0
6000 Rahoitusuotot ja -kulu					

TULOSLASKELMA vrt.edell.kum.kauteen ja
budjettiin

Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2018 - 31.12.2018

	Ed.v.tot 2017 01-12	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2018 01-12	Käyttö-%	Muutos-%
6001 Korkotuotot	19 682,73	20 000	18 392,13	92,0	-6,6
6100 Muut rahoitustuotot	328 206,08	120 000	160 765,69	134,0	-51,0
6200 Korkokulut	-178 221,47	-100 000	-113 990,52	114,0	-36,0
6300 Muut rahoituskulut	-1 226,76		-418,32	-100,0	-65,9
6000 Rahoitustuotot ja -kulu	168 440,58	40 000	64 748,98	161,9	-61,6
6999 VUOSIKATE	2 959 813,13	1 343 005	886 568,83	66,0	-70,0
7000 Poistot ja arvonalentum					
7100 Suunnitelman mukaiset	-1 757 545,97	-1 750 000	-1 669 422,71	95,4	-5,0
7000 Poistot ja arvonalentum	-1 757 545,97	-1 750 000	-1 669 422,71	95,4	-5,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	1 202 267,16	-406 995	-782 853,88	192,3	-165,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄM	1 202 267,16	-406 995	-782 853,88	192,3	-165,1

Hallintopalvelut

TOIMINNALLISET VALTUUSTOTASON TAVOITTEET VASTUUALUEITTAIN

HALLINTO

Tehtävän nimi:

Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus

Hallintopalvelut tuottaa keskitetysti laskenta-, toimisto-, tiedonhallinta- ja asiantuntijapalveluita eri hallintokunnille päätöksenteon tueksi sekä vastaa kunnanhallituksen ja -valtuuston kokousten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Hallintopalvelut vastaa kunnan asiakaspalveluiden kehittämisestä mm. yhteispalvelupiste ja valtion etäpalvelut. Hallintopalveluihin kuuluu myös keskusvaalilautakunta ja tarkastuslautakunta.

Avustuksiin sisältyy 69.000 euroa Myrskyläyhty ry:lle (khal 20.11.2017 § 336) , 79.200 euroa Kangasniemen Työttömät ry:lle (khal 20.11.2017 § 339) sekä 12.000 euroa Kangasniemen 4H-yhdistykselle (khal 4.12.2017 § 361)

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Onnistunut markkinointi- ja viestintästrategia	Näkyvyys eri viestintäkanavissa Mielikuvan kehitys	Näkyvyys kasvanut some- ja perinteisissä viestimissä Positiivinen mielikuva kunnasta vahvistunut	Medianäkyvyys kasvoi viimeisellä kolmanneksella edellisestä vuodesta. Toimituksellisessa mediassa ei negatiivista näkyvyyttä syys-joulukuussa. Somenäkyvyyttä lisätty. Yleisiä keskustelutilaisuuksia ei ole ollut.
Yhteisöllisyyden lisääminen	Päätöksenteon avoimuus Asukasryhmien kuuleminen	Yhteydenpito eri kuntalaisryhmiin lisääntynyt -keskustelutilaisuudet -aktiivinen somekeskustelu	

Hallintopalvelut

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Henkilöstömäärä				0
vakituinen	28,5	17	16	-1
tilapäiset				
TALOUS	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Toimintatuotot	1 220 562	1 153 798	1 171 312	17 514
Toimintakulut	2 598 329	2 671 451	2 563 906	-107 545
Toimintakate	1 377 767	1 517 653	1 392 594	-125 059
Muutos-% edelliseen		10,2	-8,2	

Tehtävän nimi:

Elinkeino- ja työllistämispalvelut

Vastuuhenkilö:**Kunnanjohtaja****Palvelusuunnitelman kuvaus:**

Elinkeinopalvelujen tehtävänä on luoda edellytykset yritystoiminnan kehittymiselle paikalliset olosuhteet huomioiden. Toiminnalla pyritään vaikuttamaan kunnan elinvoimaisuuden parantumiseen. Elinkeinopalvelujen alaisuuteen kuuluvat elinkeinojen ja maaseudun yritys- ja kylätoiminnan kehittäminen, kuntamarkkinointi ja matkailun edistäminen. Toimintaa ohjaa kunnan laatima kuntastrategia ja siinä mainitut elinkeinojen ja yritystoiminnan kehittämisen painopisteet. Elinkeinopalvelujen alaisiin tehtäviin kuuluvat mm. yritysneuvonta (aloittavat ja toimivat), rahoitusneuvonta ja -hakupalvelut laajennus- ja investointihankkeisiin, toimitilojen ja tonttien hankintaopastus, yritysten ja muiden sidosryhmätahojen yleiset kehittämis- ja tapahtumahankkeet, kuntamarkkinointi ja kylätoiminnan aktivointi.

Elinkeinotoiminnan, matkailun ja kuntamarkkinoinnin kehittämisen tavoitteena on olemassa olevien yritysten säilyminen ja vahvistuminen, uusien yritysten perustaminen sekä uusien matkailijoiden ja asukkaiden houkuttelu kuntaan.

Työllistämispalvelujen tavoitteena on kunnan työllisyyspalveluiden uudelleen organisoiminen, sekä nuorten työllistämisen aktivointi ja toimenpiteet kunnalle tulevan työmarkkinatukikustannusten vähentämiseksi.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kunnan elinvoimaisuuden lisääminen	Uusia työpaikkoja	50	41 (brutto)
	Uusia yrityksiä	20	30 (brutto)
Työttömyyden vähentäminen	Muuttovoitto-tilasto	positiivinen	-15
	Työttömyys-%	Alle 10 %	9,4 % (2. paras/ Etelä-Savo)

Elinkeino- ja työllistämispalvelut

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Henkilöstömäärä	1,25	1,25	1,25	0,00
vakituinen, elinkeino	1	1	1	0
tilap. elinkeino ja työllisyys	0,25	0,25	0,25	0,00
Työllistettäviä		12	13	
Uusia työpaikkoja (brutto)	48	50	41	-9
Uusia yrityksiä (brutto)	32	20	30	10
Muuttovoitto-tilasto		positiivinen	-15	
Työttömyys-%		alle 10 %	9,4	0

TALOUS	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Toimintatuotot	73 856	46 000	98 279	52 279
Toimintakulut	901 444	899 202	880 202	-19 000
Toimintakate	827 588	853 202	781 923	-71 279
Muutos-% edelliseen		3,1	-8,4	

Sosiaali- ja terveystaloudet

Vastuhenkilö: kunnanjohtaja

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Turvata laadukkaat lähipalvelut kuntalaisille	Palveluiden saatavuus Kangasniemellä	Nykyiset lähipalvelut säilyvät	Kunnalliset lähipalvelut säilyneet samalla tasolla

Sosiaali- ja terveystaloudet

TALOUS	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Toimintatuotot		136 000	2 299	-133 701
Toimintakulut		23 055 500	24 232 486	1 176 986
lisämääräraha		500 000		
Toimintakate	23 131 609	23 419 500	24 230 187	810 687
Muutos-% edelliseen		1,2	3,5	

Erityisesti SOTE-palveluista	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
* Perusterveydenhuolto	14 838 928	22 900 000	15 626 157	880 802
* Erikoissairaanhoidon	7 726 682		8 154 645	
* Muut sosiaali- ja terv.palv.	565 999	519 500	449 384	-70 116
Toimintakate	23 131 609	23 419 500	24 230 186	810 686
Muutos-% edelliseen		1,2	3,5	

Essote perusterv.huolto ja erikoiss. yht. tp 2018 on 23.780.802 euroa

Hallintopalvelut yht

Suoritteet	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Asukasmäärä 31.12.	5549	5549	5425	-124
Henkilöstö yhteensä	29,75	31,25	30,25	-1,0
Toimintakate €/asukas	4 566,04	4 557,64	4 867,23	310
josta essote-ostot kate/as	4067	4037	4384	
TUOSLASKELMA	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 061 581	1 142 798	1 007 630	-135 168
Maksutuotot	7 640	0	709	709
Tuet ja avustukset	70 321	54 000	104 241	50 241
Muut toimintatuotot	184 053	135 000	152 992	17 992
Toimintatuotot yht	1 323 595	1 331 798	1 265 572	-66 226
Toimintakulut				
Palkat ja palkkiot	974 913	981 927	956 231	-25 696
Henkilöstökorvaukset	-21 089	-4 000	-6 319	-2 319
Eläkekulut	615 532	765 766	627 745	-138 021
Muut henkilöstösivukulut	52 181	39 880	68 379	28 499
Henkilöstökulut	1 621 537	1 783 573	1 646 036	-137 537
Asiakaspalv.ostot	22 865 710	22 681 500	24 048 161	1 366 661
Muiden palv.ostot	1 316 248	1 355 502	1 133 116	-222 386
Aineet ja tarvikkeet	28 000	21 200	37 395	16 195
Avustukset	525 063	467 200	428 054	-39 146
Muut toimintakulut	304 002	313 178	377 512	64 334
Toimintakulut yht	26 660 560	26 622 153	27 670 274	1 048 121
TOIMINTAKATE	25 336 965	25 290 355	26 404 702	1 114 347
Muutos-% edelliseen		-0,2	4,4	

POISTOT/HALLINTOPALVELUT

TP-2017	TP-2018
149 645	67 275

Sivistys- ja hyvinvointi- palvelut

SIVISTYS-JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Tehtävän nimi:

Hallinto- ja lautakuntapalvelut

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden tarkoituksena on tuottaa uuden kuntastrategian mukaisia sivistys- ja vapaa-ajan palveluita kustannustehokkaasti sekä edistää kuntalaisten hyvinvointia. Pääpaino ennen kaikkea ennaltaehkäisevässä ja matalan kynnyksen työssä.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kattava ja kustannustehokkaasti toimiva palveluverkosto.	Yksiköiden määrät, toimintaan osallistuvien määrät sekä toteuttamishinta/ osallistuja.	Palveluverkko säilyy nykyisellään eikä toteuttamisen hinta/osallistuja nouse.	Palveluverkko on ennallaan.
Maakunnallisen ja kunnallisen hyvinvointikertomuksen toteuttaminen osana LaPe työtä.	Paikallisen ryhmän perustaminen ja osallistuminen maakunnallisiin ryhmiin.	Hyvinvointikertomus tehdään ajallaan ja se on käytännön työtä tukeva ja ohjaava työkalu.	Hyvinvointikertomustyö etenee ajallaan.
Seutuopisto toteuttaa vapaata sivistystyötä vuosittain määrätellyn talousarvion ja opetustuntitilauksen puitteissa.	Opiskelijoiden määrä, opetushenkilöstön määrä ja kelpoisuus.	Opiskelijamäärä säilyy vähintään samalla tasolla ja kursseja ei jää toteuttamatta opetushenkilöstön puuttumisen johdosta.	Seutuopiston toiminta on toteutunut suunnitellusti.
Toimiva joukkoliikenne mahdollistaa työssäkäynnin ja opiskelun paikkakunnalla sekä lähikunnissa.	Kunnan tukeman joukkoliikenteen käyttö, käytetty tukisumma €.	Joukkoliikennetarjonta ei vähene.	Joukkoliikenteen tarjonta on ennallaan.

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Hallinto- ja lautakunta

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Henkilöstömäärä	1,0	1,0	2,0	1
vakituinen	1	1	1	0
tilapäiset			1	1
Seutuopiston opetustunnit	4678	5100	4653	-447
Musiikkiopisto yht.	52	49	46	-3
Luottamushenkilömäärä	9	9	9	0
Kokoukset	12	11	11	0
TALOUS	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Toimintatuotot	48 126	40 500	37 901	-2 599
Toimintakulut	385 352	459 649	462 331	2 682
Toimintakate	337 226	419 149	424 430	5 281
Muutos-% edelliseen		24,3	1,3	

Tehtävän nimi:

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatusjohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Varhaiskasvatuksen keskeinen tehtävä on kehittää kunnan toteuttamaa varhaiskasvatusta huomioiden uusi varhaiskasvatussuunnitelma sekä uuden kuntastrategian mukaiset tavoitteet lapsiperheiden palveluiden järjestämisessä.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Uuden varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotto ja kehittäminen.	Toiminnallisuus ja uudet tukimuodot.	Tukimuotojen käytännön kehittäminen ja toimintaprosessin selkeyttäminen.	Varhaiskasvatussuunnitelman liitteen ”vuosikellon” toteutusta aloitettu syksyllä koko varhaiskasvatuksessa., jatkuu vuoden 2019 keväällä. Henkilökunnan koulutus, suunnittelupalaverit. Tiimityöskentelyn aloittaminen Varhaiskasvatus-yksiköissä.
Lapsikohtainen varhaiskasvatussuunnitelma ja sen toteuttaminen.	Lapsikohtaiset Vasut tehty ja palauttekeskustelut.	Tehdään lapsikohtaisesti.	Lapsikohtaisista Vasuista laadittu 85% vuoden 2018 loppuun mennessä.

Varhaiskasvatus

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Henkilöstömäärä	26,6	27,0	27,9	0,9
vakituinen	26,6	27	26,6	-0,4
tilapäiset	0		1,3	1
Lapsimäärä yht.	147	142	155	13
Hankkeiden määrä	0	1	0	-1
Toimintakate/lapsi	9995	9745	9061	-684
TALOUS	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Toimintatuotot	224 177	180 000	137 052	-42 948
Toimintakulut	1 693 502	1 563 753	1 541 456	-22 297
Toimintakate	1 469 325	1 383 753	1 404 404	20 651
Muutos-% edelliseen		-5,8	1,5	

Tehtävän nimi:

Opetus

Vastuuhenkilö: Alakoulujen rehtori ja yläkoulu-lukiolehtori

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Koulujen tehtävänä on tuottaa laadukkaita ja kustannustehokkaasti toimivia perusopetus- ja lukio-palveluita. Henkilöstön kanssa käydään säännöllisesti kehittämiskeskusteluja ja yksikön toimintaa johdetaan systemaattisesti uuden kuntastrategian mukaisesti. Rehtoreiden tehtävänä on myös johtaa ja ohjata oppilashuoltotyötä yksikössään.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Opetuksen järjestäminen laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.	Opetusryhmien koko ja käytettävissä oleva tuntikehys/oppilas.	Opetuksen tasalaatuisuuden turvaaminen kaikissa yksiköissä.	Perusopetusryhmät yläkoulussa suuria opetustiloihin nähden. Kustannustehokkuus toteutunut.
Työrauhan ja opiskeluviihtyvyyden parantaminen.	Erilaisten kyselyiden kautta tilanteen karttoittaminen.	Uusien vaihtoehtojen toimintamallien käyttöönotto esim. ProKoulu tai vertaissovittelu.	Työrauha ja opiskeluolosuhteet vaativat edelleen kehittämistä
Oppilaiden kokonaishyvinvoinnin parantaminen.	Kouluterveyskyselyyn, MOVE –mittauksiin osallistuminen.	Kangasniemen osalta päästään vähintään valtakunnalliseen keskiarvoon.	
Lukioon hakeutuu opiskelijoita riittävästi.	Aloittavien opiskelijoiden määrä.	Lukioon hakeutuu riittävästi opiskelijoita turvaten toiminnan järkevän toteuttamisen ja kustannustehokkuuden.	Toteutunut annetun resurssin rajoissa, opiskelijamäärä ennallaan.

Opetus

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Henkilöstömäärä	62,5	64,0	64,0	0
vakituinen	53,5	58	56	-2
tilapäiset	9	6	8	2
Oppilaat esiopetus	47	48	44	-4
Oppilaat perusopetus	428	428	430	2
Toim.kate perusop/opp	10 520	10 306	10 083	
Opiskelijat lukio	74	74	71	-3
Toim.kate lukio/opp	10 284	9 226	10 327	1 101
Hankkeiden määrä	0	2	5	3
TALOUS	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Toimintatuotot	155 119	128 500	182 892	54 392
Toimintakulut	5 660 654	5 626 720	5 662 242	35 522
Toimintakate	5 505 535	5 498 220	5 479 350	-18 870
Muutos-% edelliseen		-0,1	-0,3	

Tehtävän nimi:

Vapaa-aika

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kunnan vapaa-aikatoimi tuottaa kuntalaisille monipuolisia palveluita vauvasta senioreihin.

Kirjasto ei ole pelkästään kirjojen lainauspaikka vaan kirjaston toiminta on monipuolista ja eri ikäryhmiä osallistavaa. Kirjasto mahdollistaa myös omatoimikäytön lukusalin osalta.

Nuorisotoimi tarjoaa kunnan nuorille monipuolista ohjattua toimintaa. Tavoitteena on tavoittaa paikkakunnan nuoret ja ohjata heitä harrastusten ja toiminnan pariin sekä tehdä päihteidenvastaista työtä. Nuorisotoimeen kuuluvat myös etsivä nuorisotyö, työpajatoiminta ja yksilövalmennus, joiden tehtävänä on löytää ja ohjata syrjäytymisvaarassa olevia nuoria opiskelemaan sekä auttaa heitä työllistymään ja löytämään oman urapolkunsaa.

Kunnassa on tarjolla monipuolista kulttuuritarjontaa sekä kulttuurin harrastusmahdollisuuksia eri ikäryhmille. Huomioidaan uusi kuntastrategia, jossa kulttuuri on osa laajempaa hyvinvointi- ja asumisviihtyvyysskonaisuutta.

Liikuntapalveluiden keskeinen tavoite on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ylläpitämällä turvallisia ja hyviä liikuntapaikkoja sekä tarjoamalla ohjattua opastusta liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi. Järjestetään lapsille ja nuorille suunnattua ohjattua toimintaa leirien ja retkien muodossa.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kirjastossa käynnit lisääntyvät. Omatoimikäytön määrä kasvaa.	Käyntimäärät. Käyntimäärät omatoimikäytössä.	Käyntimäärät kasvavat. Omatoimikäytön mahdollisuudet Lisääntyvät ja laajenevat tulevaisuudessa.	Käyntimäärät laskevat. Omatoimikäyttö lisääntynyt.
Tarjotaan nuorille luotettava aikuisen ohjaus ja tuki.	Nuorisotiloissa kävijöiden määrä/ilta.	Kaikki nuoret kävisivät jossain kehitysvaiheessa tutustumassa nuorisotoimintaan.	Toteutunut osittain.
Nuorisovaltuusto toimii aktiivisesti.	Valtuuston kokousten määrä.	Valtuuston kokousten määrä.	Valtuuston kokouksia 5 kpl
Kulttuurin kytkeminen osaksi kunnan elinvoimaa. Kulttuuritapahtumien järjestäminen läpi vuoden.	Kustannus asukasta kohden ja järjestettyjen tapahtumien määrä.	Monipuolinen, eri ikäisille tuotettu tarjonta. Kulttuuripalvelut ovat osa kunnan markkinointia ja palveluita.	Toteutunut
Liikuntapaikat pidetään hyvässä kunnossa ja liikuntapaikkojen käyttöaste vähintään samalla tasolla.	Lasketaan kävijämäärät niissä paikoissa, joissa se on laskettavissa. Liikuntapaikoilla sattuneet tapaturmat.	Säilyvät vähintään nykyisellä tasolla. Ei tapaturmia.	Toteutuneet, viikonloppulatuojen osalta tilanne parantunut. Latupäivystys toimii ja saanut kehuja, myös golfkentälle pystytty ajamaan latua

Vapaa-aika

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Henkilöstömäärä	11,5	14,0	16,0	2
vakituinen	8,9	12	12	0
tilapäiset	2,6	2	4	2
Kävijämäärä, kirjasto	74 783	80 000	52 993	-27 007
Kävijämäärä, liikuntapaikat	82 343	71 000	75 000	4 000
Kävijämäärä, elokuvat	4 069	4 000	3 855	-145
Kävijämäärä, kulttuuritapah.	3 749	2 000	2 600	600
Alle 29 v. kunnassa	1 284	1 230	1 205	-25
Hankkeiden määrä		7	7	0
TALOUS	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Toimintatuotot	240 600	170 050	203 916	33 866
Toimintakulut	945 728	902 044	892 627	-9 417
Toimintakate	705 128	731 994	688 711	-43 283
Muutos-% edelliseen		3,8	-5,9	

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Suoritteet	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA 17/18
Henkilöstömäärä	101,10	106,00	110,00	4,00
* vakituiset				
* tilapäiset			14,30	
Toimintakate €/asukas	1 444,80	1 479,94	1 473,27	6,67
TALOUS	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA 17/18
Myyntitulot	46 826	22 500	43 432	-20 932
Maksutulot	313 766	285 000	257 200	27 800
Tuet ja avustukset	225 831	147 500	181 028	-33 528
Muut tulot	23 155	25 550	40 686	-15 136
Toimintatuotot yht	609 578	480 550	522 346	-41 796
Palkat ja palkkiot	3 867 790	3 967 452	3 926 942	40 510
Henkilöstön korvaukset	-58 445	-38 500	-39 415	915
Eläkekulut	786 553	762 083	771 155	-9 072
Muut sivukulut	160 510	169 809	141 045	28 764
Henkilöstömenot	4 756 408	4 860 844	4 799 727	61 117
Asiakaspalv.ostot	338 823	264 410	303 492	-39 082
Muiden palv.ostot	2 303 051	2 250 689	2 310 707	-60 018
Aineet ja tarvikkeet	297 824	222 510	232 328	-9 818
Avustukset	333 480	342 300	284 679	57 621
Muut menot	597 207	572 913	588 307	-15 394
Toimintakulut yht	8 626 793	8 513 666	8 519 240	-5 574
Toimintakate	8 017 215	8 033 116	7 996 894	36 222
Muutos-% edelliseen		0,2	-0,5	

POISTOT/SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT

TP-2017	TP-2018
92 634	74 830

Tekniset palvelut

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tehtävän nimi:

Hallinto- ja lautakuntapalvelut

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus

Hallinto ja lautakuntapalvelut pitävät sisällään lautakuntatyöskentelyn, kunnan rakennuttamis-toiminnan, kiinteistö- ja vesihuoltolaitoshallinnon, romuajoneuvovalvonnan. Edellisten lisäksi toimintaan kuuluu myös kiinteistövero-projekti.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kiinteistövero-projektin läpivieminen	Läpi käydyt kiinteistöt	Kaikki kiinteistöt kartoitettu 2023	2018 vuoden lopussa noin ¼ kiinteistöistä kartoitettu
Kiinteistöstrategian toteuttaminen, kiinteistöt hyvässä kunnossa ja oikeassa käytössä	PTS ja kiinteistöjen salkutukset	Kaikki kiinteistöt PTS ja salkutus tehty	PTS tehty 2 kiinteistöön.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Hallinto- ja lautakuntapalvelut

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Henkilöstömäärä	3,0	2,0	1,84	-0,16
vakituinen	2,0	1,0	1,17	0,17
tilapäiset	1,0	1,0	0,67	-0,33
Kiint.vero-projekti kartoitetut kiint. %	8	23,5	25,6	2
Tehdyt PTS kpl		2/6	2/6	
TALOUS	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Toimintatuotot	15 416	16 560	9 306	-7 254
Toimintakulut	230 636	217 814	196 894	-20 920
Toimintakate	215 220	201 254	187 588	-13 666
Muutos-% edelliseen		-6,5	-6,8	

Tehtävän nimi:

Ruoka- ja puhtauspalvelut

Vastuuhenkilö: ruoka- ja puhtauspalveluesimies**Palvelusuunnitelman kuvaus**

Tuotamme ravitsemussuosituksia noudattavia laadukkaita ja sydänystävällisiä aterioita päivähöi-
toon, kouluihin ja henkilöstölle

Tuottaa puhtaanapito palveluita kunnan omiin kiinteistöihin kustannustehokkaasti

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Vastuulliset elintarvikehankinnat	Kotimaisuusaste	Kotimaisuusaste 85%	Kotimaisuusaste 83 %

Ruoka- ja puhtauspalvelut

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Henkilöstömäärä	20,0	20,0	20,88	0,88
vakituinen	19	19	19,00	0,00
tilapäiset	1	1	1,88	0,88
elintarvikkeiden kotimaisuusaste %		85	83	-2,0
TALOUS	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Toimintatuotot	988 874	1 046 309	961 375	-84 934
Toimintakulut	955 838	1 012 460	932 538	-79 922
Toimintakate	-33 036	-33 849	-28 837	5 012
Muutos-% edelliseen		2,5	-14,8	

Tehtävän nimi:

Tekniset palvelut

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja**Palvelusuunnitelman kuvaus**

Luodaan edellytykset viihtyisälle, terveelliselle ja turvalliselle ympäristölle asumisen ja elinkeino-
jen tarpeisiin sekä hyvälle palveluiden saatavuudelle ja liikenteen järjestelmille.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kaavoituksen ajantasaisuus	Arvioidaan yleiskaavaa valtuustokausittain	Yleiskaava on ajan- mukainen ja ohjaa asemakaavoitusta	Taajama-alueen yleis- kaavan arviointi/päivi- tys on käynnissä.
Riittävä maanhankinta	10 vuoden raakamaan tarve kaavoitukseen	Raakamaata riittä- västi, jotta se mahdol- listaa kaavoituksen to- teuttamisen	Sekä valmiiksi kaavoi- tettuja alueita että raa- kamaata on riittävästi.

Tekniset palvelut

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Henkilöstömäärä	16,0	10,5	11,75	1,25
vakituinen	13,0	8,0	8,00	0,00
tilapäiset	3,0	2,5	3,75	1,25
asemakaavoitettua tai siihen so- veltuvaa maapohjaa ha		120	120	0
TALOUS	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Toimintatuotot	1 643 771	1 692 941	1 800 573	107 632
Toimintakulut	2 886 832	2 880 250	2 855 164	-25 086
Toimintakate	1 243 061	1 187 309	1 054 591	-132 718
Muutos-% edelliseen		-4,5	-11,2	

Tehtävän nimi:

Lupapalvelut

Vastuuhenkilö: rakennustarkastaja**Palvelusuunnitelman kuvaus**

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Sähköisen lupapalvelun kat- tavuus	Sähköisesti haetut rakennus- ja toi- menpideluvat	60 % rakennus- ja toi- menpideluvista haettu sähköisesti.	78 % rakennus- ja toimenpideluvista haettu sähköisesti

Lupapalvelut

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Henkilöstömäärä	1,0	1,0	1,00	0,00
vakituinen	1,0	1,0	1,00	0,00
tilapäiset	0,0	0,0	0,00	0,00
sähköiset lupahakemukset kpl		95	257	162
TALOUS	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Toimintatuotot	65 506	56 000	60 581	4 581
Toimintakulut	85 663	95 249	87 770	-7 479
Toimintakate	20 157	39 249	27 189	-12 060
Muutos-% edelliseen		94,7	-30,7	

Tehtävän nimi:

Taseyksikkö/vesihuoltolaitos

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja**Palvelusuunnitelman kuvaus**

Vesilaitoksen tehtävänä on toimittaa asiakkailleen keskeytyksettä asetuksat täyttävää vettä sekä vastaanottaa jätevettä ja käsitellä sitä ympäristöluvanmukaisesti.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Toiminnan keskeytymättömyys	Suunnittelemtomat keskeytykset toiminnassa	Ei keskeytyksiä	Yksi vesijohtovuoto verkostossa.
Taloudellisesti itsekannattava	Taloudellinen toteutuma	Tuotot kattavat menot, poistot ja 1% koron kunnan pääomalle	Toteutuu.

Taseyksikkö**Vesihuoltolaitos**

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Henkilöstömäärä	3,5	3,5	3,33	-0,17
vakituinen	3,5	3,5	3,33	-0,17
tilapäiset	0,0	0,0	0,00	0,00
laskutettu vesi m ³	201 091	196 000	214 564	18 564
laskutettu jätevesi m ³		148 000	149 979	1 979
TALOUS	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Toimintatuotot	673 600	666 000	696 137	30 137
Toimintakulut	443 510	437 297	411 248	-26 049
Toimintakate	-230 090	-228 703	-284 889	-56 186
Muutos-% edelliseen		-0,6	24,6	
poistot	196 072	196 000	201 683	

TEKNINEN OSASTO YHTEENSÄ

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Henkilöstö	42,50	37,00	38,80	1,80
* vakituiset	38,00	32,50	32,50	0,00
* tilapäiset	4,50	4,50	6,30	1,80
Toimintamenot €/as.	817,48	844,94	833,05	12
Toimintatulot €/as.	601,50	632,38	655,15	-23
Toimintakate €/as.	215,98	212,56	177,89	35
TUOSLASKELMA	TP-2017	TA-2018	TP-2018	Muutos TA/TP18
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 616 816	1 675 855	1 633 121	42 734
Maksutuotot	100 897	96 950	108 040	-11 090
Tuet ja avustukset	10 312	6 500	9 156	-2 656
Muut tuotot	1 656 620	1 687 405	1 769 170	-81 765
Toimintatuotot yht	3 384 645	3 466 710	3 519 487	-52 777
Toimintakulut				
Palkat ja palkkiot	1 232 081	1 187 561	1 092 115	95 446
Henkilöstön korvaukset	26 614	-11 100	-8 484	-2 616
Eläkekulut	349 872	328 927	303 731	25 196
Muut sivukulut	51 707	54 498	38 832	15 666
Henkilöstömenot yhteensä	1 660 274	1 559 886	1 426 194	133 692
Asiakaspalv.ostot	0	0	0	0
Muiden palv.ostot	1 288 282	1 359 316	1 369 358	-10 042
Aineet ja tarvikkeet	1 124 572	1 186 975	1 181 425	5 550
Avustukset	150 472	148 000	138 245	9 755
Muut menot	376 358	377 793	359 907	17 886
Toimintakulut yht	4 599 958	4 631 970	4 475 129	156 841
Toimintakate	1 215 313	1 165 260	955 642	209 618
Muutos-% edelliseen		-4,1	-18,0	

POISTOT / TEKLA

TP-2017	TP-2018
1 515 268	1 527 317

Investoinnit

INVESTOINTIOHJELMA 2018 TOTEUMA

KIINTEÄ OMAISUUS	TA-2018	Muutos	Käyttö	Erotus	Ennuste	Huom!
Kiinteän omaisuuden osto	200 000	200 000	102 500	200 000	102 500	
Kiinteän omaisuuden myynti	200 000	200 000	0	200 000	0	
Kiinteä omaisuus yhteensä	0	0	102 500	0	0	

TALONRAKENNUS	TA-2018	TS-2019	TS-2020	Erotus	Ennuste	Huom!
Koittilan koulu						
- Julkisivu saneeraus	40 000	40 000	17 530	22 470	17 530	
Beckerin koulu						
- Vesikatteen saneeraus	60 000	60 000	59 966	34	59 966	
- Sisäänkäynti saneeraus	10 000	10 000	5 856	4 144	5 856	
- Inva-varustelu	20 000	20 000	0	20 000	0	
- salin lattian saneeraus	10 000	10 000	0	10 000	0	
95- osan saneeraus	60 000	65 000	63 168	1 832	63 168	Siirretty 5000
Kalliolan koulu						
- Kattosaneeraus	65 000	150 000	149 623	377	149 623	Siirretty 85000
- Julkisivu- ja sadevesisaneeraus	40 000	0	0	0	0	Siirto 40000
Lukio						
- IV-muutokset	20 000	15 000	0	15 000	0	Siirto 5000
Terveyskeskus						
- Vesikatesaneeraus	55 000	10 000	0	10 000	0	Siirto 45000
- Paloilmoitin ja sprinklaus	200 000	200 000	8 216	191 784	8 216	
Ympäristöterveyshuolto						
- Vesikate- ja sadevesisaneeraus	25 000	25 000	2 268	22 732	2 268	
- IV-kone saneeraus						
Yritystilojen kunnostus	40 000	40 000	14 183	25 817	14 183	
Päiväkoti						
- Vesikate- ja sadevesisaneeraus	100 000	110 000	107 616	2 384	107 616	Siirretty 10000
- Sisäpintasaneeraus	50 000	40 000	7 388	32 612	10 000	Siirto 10000
Museon vesikatesaneeraus	75 000	75 000	59 548	15 452	59 548	
Kiinteistöjen peruskorjaus, erikseen nimetyt kohteet	10 000	10 000	0	10 000	0	
Talonrakennus yhteensä	880 000	880 000	495 362	384 638	497 974	
Valtionosuudet + investointituki						
TALONRAKENNUS NETTO	880 000	880 000	495 362	384 638	497 974	

LIIKUNTA-ALUEET	TA-2018	Muutos	Käyttö	Erotus	Ennuste	Huom!
Urheilukentän kunnostus	150 000	180 000	180 626	-626	180 626	Siirretty 30000
Jäähallinvalaistus	20 000	20 000	18 068	1 932	18 068	
Huoltorakennus						
- rakennuksen peruskorjaus (ehdollinen)	300 000	170 000	0	170 000	0	Siirto 130000
Liikunta-alueet yhteensä	470 000	370 000	198 694	171 306	198 694	
Valtionosuudet + investointituki	60 000	60 000	90 000	30 000	90 000	
LIIKUNTA-ALUEET NETTO	410 000	310 000	108 694	141 306	108 694	

KAAVATIET	TA-2018	Muutos	Käyttö	Erotus	Ennuste	Huom!
Päällystys saneeraukset	150 000	150 000	90 112	59 888	90 112	
Opasteet, liikennemerkkit: saneeraus	25 000	25 000	19 117	5 883	19 117	
Katuvalaistus						
- Ohjauskeskukset	10 000	10 000	6 107	3 893	6 107	
Teollisuusalueen laajentaminen Lapaskangas						
- Takojantie	50 000	50 000	630	49 370	630	
Teollisuustien perusparannus						
- loppuosa	460 000	460 000	408 142	51 858	408 142	
Kaavatiet yhteensä	695 000	695 000	524 108	170 892	524 108	
Valtionosuudet + investointituki						
KAAVATIET NETTO	695 000	695 000	524 108	170 892	524 108	

PUISTOT JA YLEISET ALUEET	TA-2018	Muutos	Käyttö	Erotus	Ennuste	Huom!
Torin kehittäminen	95 000	95 000	13 923	81 077	13 923	
Jouluvalot	10 000	10 000	101	9 899	101	
Kyröntien leikkipuiston saneeraus	15 000	15 000	15 363	-363	15 363	
Kiviniemen leirintäalueen kehittäminen	50 000	50 000	0	50 000	0	
Puulaan virtaavat vedet- hanke	40 000	40 000	0	40 000	0	
VT13 kiertoliittymän taideteos (arvoesineet)	30 000	30 000	14 652	15 348	14 652	
Tonttien taseaus	40 000	40 000	7	39 993	7	
Puistot ja yleiset alueet yhteensä	280 000	280 000	44 046	235 954	44 046	
Valtionosuudet + investointituki						
PUISTOT JA YLEISET ALUEET NETTO	280 000	280 000	44 046	235 954	44 046	

IRTAIMISTO	TA-2018	Muutos	Käyttö	Erotus	Ennuste	Huom!
Äänentoistojärjestelmä Kangasniemi-Sali	20 000	20 000	0	20 000	0	
Puistoruohonleikkuri	8 000	8 000	6 995	1 005	6 995	
Puhtauspalvelu, yhdistelmäkoneet	10 000	10 000	6 304	3 696	6 304	
Kalustehankinnat yhteensä	38 000	38 000	13 299	24 701	13 299	
Valtionosuudet + investointituki						
KALUSTEHANKINNAT YHTEENSÄ	38 000	38 000	13 299	24 701	13 299	

ATK-HANKINNAT	TA-2018	Muutos	Käyttö	Erotus	Ennuste	Huom!
Verkkopalvelut	25 000	25 000	0	25 000	0	
Viestintä	10 000	10 000	0	10 000	0	
Järjestelmät	60 000	60 000	4 373	55 627	4 373	
Sähköinen arkistointi	10 000	10 000	0	10 000	0	
Infra	40 000	40 000	0	40 000	0	
ATK-hankinnat yhteensä	145 000	145 000	4 373	140 627	4 373	
Valtionosuudet + investointituki						
ATK-HANKINNAT YHTEENSÄ	145 000	145 000	4 373	140 627	4 373	

Irtaimistohankinnat yhteensä	183 000	183 000	17 672	165 328	17 672	
Valtionosuus	0	0	0			
Irtaimistohankinnat netto	183 000	183 000	17 672	165 328	17 672	

AINEETON KÄYTTÖOMAISUUS	TA-2018	Muutos	Käyttö	Erotus	Ennuste	Huom!
IS-hankinta	2 000	2 000	0	2 000	0	
Salmelan leirikeskuksen osakkeet	23 400	23 400	0	23 400	0	23400€ osakkeet, 276000€ pääomallina ta- seessa?
Kuntayhtymäosuudet, sairaanhoitopiiri	25 400	25 400	0	23 400	0	

		2 633	1 382	1 351	1 384	
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	2 733 400	400	382	518	994	
Valtionosuudet+myyntitulot+investointituki	260 000	260 000	90 000	230 000	90 000	
		2 373	1 292	1 121	1 294	
INVESTOINNIT NETTO	2 473 400	400	382	518	994	

19.3.2019

VESI- JA VIEMÄRILAITOS	TA-2018	Muutos	Käyttö	Erotus	Ennuste	Huom!
Linjaverkostojen saneeraus	100 000	100 000	95 217	4 783	95 217	
Puhdistamon saneeraus						
- hajukaasujen poisto	40 000	0	0	0	0	siirto 40000 siirretty
- lietteenkuivaus	130 000	270 000	267 050	2 950	267 050	140000
Teollisuusalueen laajentaminen lapaskangas						
- Takojantien vesihuolto	10 000	10 000	0	10 000	0	
Vesi- ja viemärilaitos yhteensä	280 000	380 000	362 267	17 733	362 267	
Valtionosuudet			4 308	4 308	4 308	
VESI- JA VIEMÄRILAITOS NETTO	280 000	380 000	357 959	13 425	357 959	

	TA-2018	Muutos	Käyttö	Erotus	Ennuste	Huom!
		3 013	1 744	1 369	1 747	
KAIKKI INVESTOINNIT YHTEENSÄ	3 013 400	400	649	251	261	
Valtionosuudet+myyntitulot+investointituki	260 000	260 000	94 308	234 308	94 308	
		2 753	1 650	1 134	1 652	
INVESTOINNIT NETTO	2 753 400	400	341	943	953	

19.3.2019

Määrärahasiirrot Tekla päätös 20.11.2018

Kohde	Kohteeseen	Määrä
009453 Lukio	009447 Kankaistenkoulu	5 000
009460 Kalliolan koulu	009460 Kalliolan koulu	40 000
009439 Terveyskeskus	009460 Kalliolan koulu	45 000
009444 Päiväkoti	009444 Päiväkoti	10 000
009441 Urh.Kesk.Huoltor.	009282 Urh.Kesk.Ymp.	30 000
009752 Jätevedenpuhd.	009752 Jätevedenpuhd.	40 000

Määrärahasiirron Tekla 20.11.2018 esitys Hallitukselle, Khall päätös 10.12.2018

Kohde	Kohteeseen	Määrä
009441 Urh.Kesk.Huoltor.	009752 Jätevedenpuhd.	100 000

Tilinpäätöslaskelmat

Ulkoinen = virallinen tuloslaskelma

Ulkoinen = virallinen tuloslaskelma

	Vuosi 2018		Vuosi 2017	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 014 124,76		1 050 945,29	
Maksutuotot	364 333,76		421 567,51	
Tuet ja avustukset	294 425,95		306 464,01	
Muut toimintatuotot	1 273 736,78	2 946 621,25	1 172 469,98	2 951 446,79
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-5 921 070,16		-6 021 863,61	
Eläkekulut	-1 702 632,34		-1 751 956,74	
Muut sivukulut	-248 256,50		-264 398,69	
Palvelujen ostot	-27 547 919,84		-26 487 088,46	
Aineet ja tarvikkeet	-1 391 734,44		-1 391 447,03	
Avustukset	-850 977,89		-1 009 015,40	
Muut toimintakulut	-641 270,15	-38 303 861,32	-595 208,99	-37 520 978,92
Toimintakate		-35 357 240,07		-34 569 532,13
Verotulot		18 063 255,92		18 684 566,50
Valtionosuudet		18 115 804,00		18 676 298,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	18 392,13		19 682,73	
Muut rahoitustuotot	160 765,69		328 206,08	
Korkokulut	-113 990,52		-178 221,47	
Muut rahoituskulut	-418,32	64 748,98	-1 226,76	168 440,58
Vuosikate		886 568,83		2 959 772,95
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 669 422,71		-1 757 545,97
Satunnaiset erät				
Tilikauden tulos		-782 853,88		1 202 226,98
Varausten muutos				
Tilikauden yli/-alijäämä		-782 853,88		1 202 226,98
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot/Toimintakulut, %		7,69		7,87
Toimintatuotot, €/asukas		543,16		531,89
Toimintakulut, €/asukas		-7 060,62		-6 761,76
Vuosikate/Poistot, %		53,11		168,40
Vuosikate, €/asukas		163,42		533,39
Asukasmäärä 31.12		5425		5549

HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Hallitus esittää, että tilikauden alijäämäinen tulos 782.853,88 euroa kirjataan omaan pääomaan tilikauden yli- ja alijäämätilille.

Tuloslaskelma

KANGASNIEMEN KUNNAN TULOSLASKELMA**ULKOISET JA SISÄISET**

	01.01.-31.12.2018		01.01.-31.12.2017	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 684 182,65		2 725 223,11	
Maksutuotot	365 949,76		422 304,51	
Tuet ja avustukset	294 425,95		306 464,01	
Muut toimintatuotot	1 962 847,88	5 307 406,24	1 863 829,04	5 317 820,67
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-5 921 070,16		-6 021 863,61	
Henkilösivukulut	-1 950 888,84		-2 016 355,43	
Eläkekulut	-1 702 632,34		-1 751 956,74	
Muut henkilösivukulut	-248 256,50		-264 398,69	
Palvelujen ostot	-29 164 835,59		-28 112 155,21	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 451 147,68		-1 450 396,16	
Avustukset	-850 977,89		-1 009 015,40	
Muut toimintakulut	-1 325 726,15	-40 664 646,31	-1 277 566,99	-39 887 352,80
Toimintakate	-35 357 240,07		-34 569 532,13	
Verotulot		18 063 255,92		18 684 566,50
Valtionosuudet		18 115 804,00		18 676 298,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	18 392,13		19 682,73	
Muut rahoitustuotot	160 765,69		328 206,08	
Korkokulut	-113 990,52		-178 221,47	
Muut rahoituskulut	-418,32	64 748,98	-1 226,76	168 440,58
Vuosikate	886 568,83		2 959 772,95	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 669 422,71		-1 757 545,97
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos	-782 853,88		1 202 226,98	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-782 853,88		1 202 226,98	

RAHOITUSLASKELMA

	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	886 568,83	2 959 772,95
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-3 703,59	-57 145,16
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 744 648,47	-1 837 665,75
Rahoitusosuudet investointeihin	90 000,00	-324 468,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 011,14	210 010,54
Toiminnan ja investointien rahavirta	-763 772,09	950 504,58
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-960,00
Antolainasaamisten vähennykset	115 166,67	115 166,67
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	5 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 578 431,00	-1 500 654,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 100 000,00	-4 000 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-35 400,06	-50 481,62
Vaihto-omaisuuden muutos	-6 794,95	-5 785,07
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	637 893,39	1 423 720,14
Korottomien velkojen muutos	597 961,33	-1 907 194,88
Rahoituksen rahavirta	830 395,38	-926 188,76
Rahavarojen muutos	66 623,29	24 315,82
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	822 991,52	756 368,23
Rahavarat 1.1.	-756 368,23	-732 052,41
	66 623,29	24 315,82
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä vuosilta 2014-2018	-6 757,84	-5 615,23
Investointien tulorahoitus, %	53,6	136,9
Pääomamenojen tulorahoitus, %	28,4	83,5
Lainanhoitokate	0,6	1,9
Kassan riittävyys, pv	7,2	6,7
Kassasta maksut	41 740 930	41 038 478
Asukasmäärä	5425	5 549

Tase

KANGASNIEMEN KUNTA

T A S E

VASTAAVAA	Tilinpäätös 31.12.2018	Tilinpäätös 31.12.2017
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	79 375,97	121 203,86
Muut pitkävaikutteiset menot		
Aineettomat hyödykkeet yht.	79 375,97	121 203,86
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 166 103,44	4 166 103,44
Rakennukset	20 107 160,33	20 240 391,68
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 781 501,99	10 480 840,71
Koneet ja kalusto	243 350,26	388 034,09
Muut aineelliset hyödykkeet	140 029,83	140 029,83
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet yht.	35 438 145,85	35 415 399,75
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	8 069 382,31	8 069 382,31
Muut lainasaamiset	1 268 102,75	1 383 269,42
Muut saamiset	8 530,50	8 530,50
Sijoitukset yhteensä	9 346 015,56	9 461 182,23
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	44 863 537,38	44 997 785,84
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	4 207,86	7 315,55
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	9 537,44	9 306,99
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	13 745,30	16 622,54
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	46 048,00	39 253,05
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	3 269 572,00	3 822 428,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	427 027,46	467 518,51
Lainasaamiset	118 720,00	118 720,00
Muut saamiset	118 011,64	185 810,42
Siirtosaamiset	436 358,48	413 106,04
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 100 117,58	1 185 154,97
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit		
Rahoitusarvopaperit yhteensä		
Rahat ja pankkisaamiset	822 991,52	756 368,23
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	5 238 729,10	5 803 164,07
VASTAAVAA YHTEENSÄ	50 116 011,78	50 817 612,63

KANGASNIEMEN KUNTA

	Tilinpäätös 30.12.2018	Tilinpäätös 31.12.2017
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 417 900,51	18 417 900,51
Liittymismaksurahasto		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 763 114,24	5 560 847,08
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-782 853,88	1 202 267,16
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	24 398 160,87	25 181 014,75

PAKOLLISET VARAUKSET**TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT**

Valtion toimeksiannot	7 027,86	10 135,55
Lahjoitusrahastojen pääomat	513 611,01	549 114,92
Muut toimeksiantojen pääomat	5 454,26	5 119,96
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	526 093,13	564 370,43

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 443 824,00	13 150 032,00
Saadut ennakot	8 550,00	11 250,00
Muut velat	194 025,14	185 783,72
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	11 646 399,14	13 347 065,72

Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 450 000,00	7 350 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	1 456 208,00	1 328 431,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	1 452 919,64	1 460 784,38
Muut velat	156 036,11	158 140,36
Siirtovelat	2 030 194,89	1 427 805,99
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	13 545 358,64	11 725 161,73

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	50 116 011,78	50 817 612,63
-----------------------------	----------------------	----------------------

Omavaraisuusaste, %	48,69	49,56
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	64,36	62,17
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	65,25	63,03
*)Kertynyt yli-/alijäämä	5 980 260	6 763 074
*)Kertynyt yli-/alijäämä €/as	1 102	1 219
Lainat, €/asukas	3 935,49	3 933,77
Lainakanta 31.12	21 350 032	21 828 463
Lainasaamiset 31.12	1 386 823	1 501 989
Asukasmäärä 31.12.	5 425	5 549

*) Edell.tilikausien ja tilikauden ylijäämä yhteensä

Ulkoiset kokonaistulot ja menot

ULKOISET KOKONAISTULOT JA -MENOT

	Vuosi 2018	Vuosi 2017
TULOT		
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	2 946 621,25	2 951 446,79
Verotulot	18 063 255,92	18 684 566,50
Valtionosuudet	18 115 804,00	18 676 298,00
Korkotuotot	18 392,13	19 682,73
Muut rahoitustuotot	160 765,69	328 206,08
Tulorahoituksen korjauserät - pysyvien vastaavien hyöd.luovutusvoitot	3 703,59	57 145,16
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	90 000,00	-324 468,00
Käyttöomaisuuden myyntitulot	8 011,14	0,00
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	115 166,67	115 166,67
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	5 000 000,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1 100 000,00	0,00
Oman pääoman lisäykset		
Kokonaistulot yhteensä	40 621 720,39	45 508 043,93
MENOT		
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	-38 303 861,32	-37 520 978,92
Korkokulut	-113 990,52	-178 221,47
Muut rahoituskulut	-418,32	-1 226,76
Tulorahoituksen korjauserät		
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustappiot	0,00	0,00
Pakollisten varausten lis. (+) ja väh. (-)	0,00	0,00
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 744 648,47	-1 837 665,75
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-960,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 578 431,00	-1 500 654,00
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,00	-4 000 000,00
Kokonaismenot yhteensä	-41 741 349,63	-45 039 706,90
Kokonaistulojen ja menojen erotus	-1 119 629,24	468 337,03
Täsmäytys:		
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 053 005,95	-492 652,85
Kassavarojen muutos	66 623,29	24 315,82
Erotus	1 119 629,24	-468 337,03

Kangasniemen kuntakonserni tuloslaskelma

KANGASNIEMEN KUNTAKONSERNI

TULOSLASKELMA

1000 eurot

ulkoinen

2018

2017

Toimintatuotot 25 024 24 133

Toimintakulut -59 547 -57 883

Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta 5 -5

Toimintakate -34 518 -33 755

Verotulot 18 063 18 685

Valtionosuudet 18 116 18 676

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot 23 27

Muut rahoitustuotot 186 148

Korkokulut -193 -256

Muut rahoituskulut -2 14 -3 -84

Vuosikate 1 675 3 522

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot -2 577 -2 607

Arvonalentumiset -8 -2 585 0 -2 607

Satunnaiset erät 15 3

Tilikauden tulos -895 918

Tilinpäätössiirrot 8

Vähemmistöosuudet 9 6

Tuloksen oikaisuerät

Tilikauden yli-/alijäämä -878 924

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, % 42 42

Vuosikate/Poistot % 65 135

Vuosikate, €/asukas 309 635

Asukasmäärä 31.12. 5 425 5 549

Kangasniemen kuntakonserni rahoituslaskelma

**KANGASNIEMEN KUNTAKONSERNI
RAHOITUSLASKELMA****1000 eurot**

	2018		2017	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 661		3 522	
Satunnaiset erät	15		2	
Tulorahoituksen korjauserät	-94	1 582	195	3 719
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 629		-3 436	
Rahoitusosuudet investointeihin	110		-289	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	18	-3 501	215	-3 510
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 919		209	
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset			-59	
Antolainasaamisten vähennykset	115	115	115	56
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 777		6 653	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 996		-1 970	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	409	190	-3 400	1 283
Oman pääoman muutokset		-17		-210
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-34		-49	
Vaihto-omaisuuden muutos	-14		-2	
Saamisten muutos	-29		643	
Korottomien velkojen muutos	803	726	-555	37
Rahoituksen rahavirta	1 014		1 166	
Rahavarojen muutos	-905		0	1 375
Rahavarat 31.12.	1 764		2 669	
Rahavarat 1.1.	2 669	-905	1 335	1 334

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä**

vuosilta 2014-2018 /keskiarvo, 1000 €	-8 357	-5 945
Investointien tulorahoitus, %	47,2	109,3
Lainanhoitokate	0,8	1,7
Kassan riittävyys, pv	9,8	15,3
Asukasmäärä	5 425	5 549

KANGASNIEMEN KUNTAKONSERNI**1000 EUROA****VASTAAVAA****KONSERNITASE 2018****2018****2017****PYSYVÄT VASTAAVAT****Aineettomat hyödykkeet**

Aineettomat oikeudet

250

229

Muut pitkävaikutteiset menot

37

37

287**266****Aineelliset hyödykkeet**

Maa- ja vesialueet

4538

4 547

Rakennukset

26283

26 902

Kiinteät rakenteet ja laitteet

11020

10 744

Koneet ja kalusto

973

1 202

Muut aineelliset hyödykkeet

209

209

Ennakkomaksut ja keskeneräiset

2540

1 067

45 563**44 671****Sijoitukset**

Osakkuusyhteisöosuudet

217

161

Muut osakkeet ja osuudet

474

439

Muut lainasaamiset

600

704

Muut saamiset

20

20

1 311**1 324****TOIMEKSIANTOJEN VARAT****285****209****VAIHTUVAT VASTAAVAT****Vaihto-omaisuus****187****173****Saamiset****Pitkäaikaiset saamiset****3 270****3 823****Lyhytaikaiset saamiset****3 754****3 227****Rahoitusarvopaperit****Rahat ja pankkisaamiset****1 764****2 669****VASTAAVAA YHTEENSÄ****56 421****56 363**

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 418	18 418
Ylikurssirahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Muut rahastot	89	89
Ed.tilikausien yli/-alijäämä	-29	-1 021
Tilikauden yli/-alijäämä	-878	924
VÄHEMMISTÖOSUUDET	175	198
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	290	388
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	804	764
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	18 932	19 243
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	207	203
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	11 473	10 978
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	6 940	6 181
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	56 421	56 363
Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste %	31	33
Suhteellinen velkaantuneisuus %	61	60
Velat ja vastuut prosenttia käytötuloista, %	50	50
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1000 €	-907	-97
Kertynyt yli/-alijäämä, €/asukas	-167	-17
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	30 405	30 221
Konsernin lainat,€/asukas	5 605	5 446
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €	620	724
Kunnan asukasmäärä	5425	5549

KANGASNIEMEN KUNTA

VESI- JA VIEMÄRILAITOS

TULOSLASKELMA

	Vuosi 2018	Vuosi 2017
Liikevaihto	696 137,04	673 600,47
Varastojen lisäys/vähennys(-)		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot		
Tulot yhteensä	696 137,04	673 600,47
 Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet	-116 745,04	-115 738,42
Palvelujen ostot	-75 538,92	-98 468,12
 Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-165 444,27	-155 905,84
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-48 236,57	-49 438,33
Muut henkilösivukulut	-5 922,87	-6 451,84
Henkilöstökulut yhteensä	-219 603,71	-211 796,01
 Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-201 683,05	-196 072,36
Liiketoiminnan muut kulut	-12 328,14	-17 507,16
Menot yhteensä	-625 898,86	-639 582,07
 Liikelylijäämä(-alijäämä)		34 018,40
 Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkokulut	0,00	0,00
 Ylijäämä ennen satunnaisia eriä		34 018,40
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Tilikauden ylijäämä	70 238,18	34 018,40

Taseyksikön tase

KANGASNIEMEN KUNTA**VESIHUOLTOLAITOS**

VASTAAVAA	Tase	Tase
PYSYVÄT VASTAAVAT	31.12.2018	31.12.2017
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet yht.	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	60 467,65	60 467,65
Rakennukset	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 970 474,55	4 811 275,76
Koneet ja kalusto	10 125,97	10 125,97
Aineelliset hyödykkeet yht.	5 041 068,17	4 881 869,38
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	5 041 068,17	4 881 869,38
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	137 105,59	110 984,43
Korottomat saamiset kunnalta	59 444,66	154 817,04
Saamiset yhteensä	196 550,25	265 801,47
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	196 550,25	265 801,47
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 237 618,42	5 147 670,85
VASTATTAVAA	Tase	Tase
	31.12.2018	31.12.2017
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 887 346,91	4 887 346,91
Liittymismaksurahasto	0,00	0,00
Ed. tilikauden ylijäämä (alijäämä)	63 255,84	29 237,44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	70 238,18	34 018,40
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 020 840,93	4 950 602,75
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Liittymismaksuvelat	194 025,14	185 783,72
Korottomat velat kunnalta		
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	194 025,14	185 783,72
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Ostovelat	22 752,35	11 284,38
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	22 752,35	11 284,38
Vieras pääoma yhteensä	216 777,49	197 068,10
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 237 618,42	5 147 670,85

KANGASNIEMEN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOS**RAHOITUSLASKELMA**

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	271 921	230 090
Liikelyijäämä (-alijäämä)	70 238	34 018
Poistot ja arvonalentumiset	201 683	196 072
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0
Satunnaiset erät	0	0
Tuloverot	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-357 487	-83 081
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-85 566	147 009
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos	26 121	10 837
Korottomien velkojen muutos	59 445	-157 846
Rahoituksen rahavirta	85 566	-147 009
Rahavarojen muutos		
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0	0
Rahavarat 1.1.	0	0

Liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1.Arvastus- ja jaksotusperiaatteet

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeetön merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitus-osuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskenta perusteeton esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaistenpoistojen perusteet. Poistosuunnitelma hyväksytty kunnanvaltuustossa 4.3.2013.

2. Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutokset

Ei ole tehty muutoksia

3.Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Ei muutoksia

4.Selvitys edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuudesta

Tilikaudet ovat vertailukelpoisia keskenään.

5.Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Tilinpäätös 2017 taseen lukuja on korjattu Vaalijalan poistoeron ja vapaaehtoisten varausten osalta.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaisia pysyviin vastaaviin sisältyviä katteita ei ole.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäiset omistuksen eliminoinnit on tehty. Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu eikä liittymismaksut ole olennaisia.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Vuokratalojen, Kangasniemen Matkakiinteistön ja Kangasniemen kunnantalon aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot on tehty tytäryhtiöissä täysimääräisinä, eikä poistoeroja TP 2018 ole kirjattu.

Aikaisemmille tilikausille kertynyt poistoero konsernitaseessa kirjattu edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6	Toimintatuotot tehtäväalueittain	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
		2018	2017	2018	2017
	Ulkoiset erät				
	Kunnanhallitus (sis.sos.ja terv.palv)	23 351 882	22 122 672	548 776	605 782
	Sivistystoimi	0	0	514 069	599 996
	Tekniset palvelut	308 987	317 911	1 883 775	1 745 667
	Toimintatuotot yhteensä	23 660 869	22 440 583	2 946 620	2 951 445

7	Verotulojen erittely	2 018	2 017
	Kunnallisvero	13 689 164	14 030 006
	Kiinteistövero	1 806 578	1 826 333
	Yhteisövero	2 567 513	2 828 227
	Verotulot yhteensä	18 063 255	18 684 566

8	Valtionosuuksien erittely	2018	2017
	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	14 797 146	15 212 455
	Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	3 822 502	3 962 988
	Järjestelmämuutoksen tasaus		
	Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-503 847	-499 148
	Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
	Valtionosuudet yhteensä	18 115 801	18 676 295

9	Palvelujen ostot	TP-2018	TP-2017
	Asiakaspalvelujen ostot	24 351 653	23 204 533
	Muiden palveluiden ostot	3 196 266	3 282 555
		27 547 919	26 487 088

- 10 Valtuustoryhmille toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet**
 Ei ilmoitettavaa

11 Selvitys suunnitelmanmukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Vuoden 2012 poistoajoissa on huomioitu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston 15.11.2011 antama yleisohje.

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Poistosuunnitelma hyväksytty kunnanvaltuustossa 4.3.2013.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistomenetelmät ovat:

Rakennukset	tasapoisto	25-40 vuotta
Kadut ja tiet	tasapoisto	20 vuotta
Muut kiinteät rakenteet	tasapoisto	10-40 vuotta
Autot ja kuljetusvälineet	tasapoisto	5 vuotta
ATK-laitteet ja ohjelmat	tasapoisto	3 vuotta
Koneet ja kalusto	tasapoisto	3-5 vuotta

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta tilinpäätöksessä

Vuosina v. 2017-2021

Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	1 801 509
Keskimäär. poistonalaisten investointien hankintameno	2 054 038
Poikkeama €, johtuu varautumisesta Kankaisten koulun rakentamiseen	-252 529
Poikkeama %	-12,3

12 Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

Ei ole

13 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Kunta 2018	Kunta 2017		
Muut toimintatuotot				
Myyntivoitot	3 704	57 145		
Muut toimintakulut				
Myyntitappiot	0	0		

14 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Ei ole

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

22- OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ Kuntakonsernin osuus (euroa)

24

	Kotipaikka	Omistus- osuus	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tili- kauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt					
Kangasniemen Vuokratalot Oy	Kangasniemi	100 %	638 193	4 652 705	38 491
Ki Oy Kangasniemen Kunnantalo	Kangasniemi	91,96 %	4 282 544	12 629	-135 731
Ki Oy Kangasniemen Teollisuustalo	Kangasniemi	100 %	132 119	230 594	5
Kangasniemen Matkakiinteistö	Kangasniemi	60 %	736 713	2 774	3
Kuntayhtymät					
Etelä-Savon Maakuntaliitto	Mikkeli	3,56 %	28 306	55 402	5 554
Etelä-Savon Sairaanhoidopiiri	Mikkeli	5,47 %	1 715 797	7 678 533	-7 654
Itä-Suomen päihdehuollon ky	Mäntyharju	1,10 %	20 576	825	196
Vaalijalan kuntayhtymä	Pieksämäki	1,67 %	156 006	438 078	-9 190
Osakkuusyhteisöt					
As Oy Tukihaka 14 huoneistoa	Kangasniemi	34,29 %	130 227	2 138	0
As Oy Kangasniemen Jokipelto 3 huoneistoa	Kangasniemi	25,54 %	61 503	3 286	-2 889
Asunto-osakkeet					
		Omistus- osuus	Osakkeet kunta kpl	Osake- pääoma yhteensä	Huoneisto
As Oy Kanerva	Kangasniemi	7,53 %	650	8634	1
As Oy Kangasniemen Mäkirinne	Kangasniemi	2,53 %	38	1503	1
As Oy Puulavedenkatu	Kangasniemi		74		1
As Oy Majalahovi	Kangasniemi		570		1
As Oy Kangasniemen Kotikangas	Kangasniemi		2070		1
Muut osakkeet					
As Oy Ainolahaka	Kangasniemi		10		
Indekon Oy	Lappeenranta		400		
Jyväseudun Ajoharjoittelurata Oy	Jyväskylä		4		
Kangasniemen Kaha Oy	Kangasniemi		10		
Nordic Baltinc Holding FDR			1189		
Metsä-Serla Oy			380		
Suur-Savon Sähkö Oy			2506		
Puula Golf	Kangasniemi		4		
Puulan Kone Oy	Kangasniemi		10		
Kuntarahoitus Oy	Helsinki		5000		
Etelä-Savon tietohallinto OY/ICT KPK	Mikkeli		290		

23	Saamisten erittely	2018 pitkä- aikaiset	lyhyt- aikaiset	2017 pitkä- aikaiset	lyhyt- aikaiset
	Saamiset tytäryhteisöiltä				
	Myyntisaamiset				
	Lainasaamiset	567 976		578 976	
	Muut saamiset				
	Siirtosaamiset				
	Yhteensä				
	Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
	Myyntisaamiset				
	Lainasaamiset				
	Muut saamiset				
	Siirtosaamiset				
	Yhteensä				
	Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
	Myyntisaamiset				
	Lainasaamiset				
	Muut saamiset				
	Siirtosaamiset				
	Yhteensä				

24	Siirtosaamiset	2018	2017
	Läsäkosken kauppahintasaamiset	222 980	221 480
	Muut siirtosaamiset		191 626
		222 980	413 106

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot					
24	Oman pääoman erittely	Konserni 2018	Konserni 2017	Kunta 2018	Kunta 2017
	Peruspääoma 1.1.	18 417 900	18 417 900	18 417 900	18 417 900
	Lisäykset				
	Vähennykset				
	Peruspääoma 31.12.	18 417 900	18 417 900	18 417 900	18 417 900

Rahastopääomat				
Ylikurssirahasto				
Arvonkorotusraho				
Muut rahastot	88 955	88 955		
Rahastopääomat 31.12.	88 955	88 955		
Edellisten kausien yli/alijäämä	-29 000	-1 329 279	6 763 114	5 560 847
Tilikauden yli/alijäämä	-878 000	1 115 403	-782 854	1 202 227
Oma pääoma yhteensä	17 599 855	18 292 979	24 398 160	25 180 974

27

Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

(v. 2022 ja myöhemmin erääntyvät)

	Kunta 2018	Kunta 2017
Nordea	0	0
Kuntarahoitus Oy	12 650 032	13 828 463
	12 650 032	13 828 463

29

Pakollinen varaus

Esshp, pakollinen varaus

	Konserni 2018	Konserni 2017	Kunta 2018	Kunta 2017
	290 226	388 300	0	0

30 Velkojen erittely

	Kunta 2018	Kunta 2017
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat, Kunnantalo	8820	6447
Velat kuntayhtymille		
Ostovelat, Vaalijalan ky	4 431	1 750
Ostovelat, Esshp ky	629 840	670 684

31

Shekkilimiittivelka, Op-Pohjola

Ei käytössä

	2018	2017
	250 000	250 000

		2018	2017
32	Liittymismaksuvelat	194 025	185 784

33	Erittely siirtoveloista	Kunta 2018	Kunta 2017
	Palkkojen ja henk.sivukulujen jaksotus	634 488	625 121
	Korkojaksotukset	46 455	50 924
	Valtionosuusennakot	182 187	75 204
	Siirtovelat yhteensä	863 130	751 249

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

35	Leasing-vastuut, arvonalisäveroineen	Kunta 2018	Kunta 2017
	Handelsbanken		
	joista seuraavalla tilikaudella maksettavat	0	0
	myöhemmin maksettavat		
	Danske Bank		
	joista seuraavalla tilikaudella maksettavat	4 093	11 973
	myöhemmin maksettavat	0	2 819
	Pohjola Pankki Oyj		
	joista seuraavalla tilikaudella maksettavat	129 061	132 575
	myöhemmin maksettavat	121 774	198 544
	Nordea		
	joista seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 026	654
	myöhemmin maksettavat	3593	654

36	Konserni		
	Muut kuntaa koskevat vastuut, joita ei ole merkitty taseeseen		
	Muut taloudelliset vastuut		
		Kunta 2018	Kunta 2017
	Vuokravastuut (leasing)		
	Arvonlisäveron palautusvastuu	2 882 106	3 281 091

35-	Vastuusitoumukset		
39	Kunnan omasta velasta	2018	2017
	Kiinnitykset		
	Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset		
	Kangasniemen Vuokratalot		
	Jäljellä oleva pääoma	4 108 985	4 363 612
	Ki Oy Kangasniemen Teollisuustalo		
	Jäljellä oleva pääoma		

Muiden puolesta annetut takaukset		
Hovinikkarit Oy		
Kangasniemen Musiikinystävät		
Kangasniemen Vanhustentalosäätiö	706 753	736 685
Itäkankaan vesiosuuskunta	211 779	306 573
Ki Oy Myrskytalo	390 810	390 810
Zetanova Oy	0	437 289
Harvel Kiinteistöt Oy	400 000	400 000
Jäljellä oleva pääoma	1 709 341	2 271 357
Takaukset yhteensä		
Jäljellä oleva pääoma	5 818 326	6 634 969

Vakuudet, konserni	2 018	2017
Vakuudet ja takaukset	5 818 326	6 634 969

40		2018	2017
	Kuntien osuus kuntien takauskeskuksen takausvastuusta 31.12.	31 678 834	31 366 490
	kattamattomista takausvastuista	0	0
	Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	20 352	20 730

47	Muut taloudelliset vastuut	
	Koronvaihtosopimus	
	Nordea Pankki Suomi Oyj , sopimus nro 955189/1193840 / 20.10.2010	
	Nimellispääoma	2 500 000 euroa
	Sopimuksen alk.pvm	20.10.2010
	Sopimuksen päättymispvm	20.10.2020 sovellettu seuraava
	Nordea Pankki Suomi Oyj maksaa Kangasniemen kunnalle:	
	Vaihtuva korko	EUR EURIBOR 1 kuukausi
	Korko ensimmäiselle korkojaksolle	-0,369 % p.a.
	Kangasniemen kunta maksaa Nordea Pankki Suomi Oyj:lle	
	Vaihtuva korko	EUR EURIBOR 6 kk:n mukaan
	Marginaali	-0,15% p.a.
	Korko ensimmäiselle korkojaksolle	-0,265 % p.a.

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

42 Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Kunta 2018	Kunta 2017
Vakinaiset	139	144
Määräaikaiset	31	32
Työllistetyt+oppisopimus	7	6
Henkilöstö yhteensä	177	182

43 Henkilöstökulut	2018	2017
Käyttötalous		
Palkat ja palkkiot	5 975 288	6 128 012
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 702 634	1 751 957
Muut henkilösivukulut	248 256	264 399
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauseurat	-54 219	-106 148
Käyttötalouden henkilöstömenot yhteensä	7 871 959	8 038 220
Aktivoitu käyttöomaisuuteen		
Investointien henkilöstömenot yhteensä	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	7 871 959	8 038 220

44 Luottamustoimipalkkioista maksetut verot puolueittain	2018	2017
Keskustan Kangasniemen kunnallisjärjestö	2 267	4 213
Kansallinen Kokoomus	210	367
Perussuomalaiset ry Kangasniemen osasto	41	1 046
Mikkelin Seudun Vihreät	900	817
Yhteensä	3 418	6 443

45 Tilintarkastajan palkkiot	2018	2017
Tarkastusyhteisö BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	12 527	10 646
Muut palkkiot	0	0

46 Kunnan ja sen intressitahojen väliset liiketoimet

Kunnanjohtajasopimus

Kunnanjohtajan kanssa on 20.12.2017 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 12 kk:n palkkaa vastaavan suuruisesta korvauksesta

Käyttöomaisuus

KANGASNIEMEN KUNTA

KÄYTTÖOMAISUUS v. 2018

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet							Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Arvo- ja taide-esineet	Keskeneräiset rakennukset	
Poistamaton hankintameno 1.1.	84 617,30	36 586,56	121 203,86	4 166 103,44	20 240 391,68	10 480 840,71	388 034,09	140 029,83		35 415 399,75
Lisäykset tilikauden aikana	4 373,00		4 373,00		615 930,91	1 106 738,46	13 298,55			1 735 967,92
Rahoitusosuudet tilikaudella						-90 000,00				
Vähennykset tilikauden aikana										0,00
Siirrot erien välillä										
Tilikauden poisto	-46 200,89		-46 200,89		-749 162,26	-716 077,18	-157 982,38			-1 623 221,82
Arvonlennukset ja niiden palautukset										
Poistamaton hankintameno 31.12.	42 789,41	36 586,56	79 375,97	4 166 103,44	20 107 160,33	10 781 501,99	243 350,26	140 029,83	0,00	35 438 145,85
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	42 789,41	36 586,56	79 375,97	4 166 103,44	20 107 160,33	10 781 501,99	243 350,26	140 029,83	0,00	35 438 145,85
Olennaiset lisäpoistot										
Erittely olennaisista lisäpoistoista										
	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					Yhteensä
	Tytäryhteisö- osakkeet	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkuus- yhteisöosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset tytäryhteisöiltä	Muut lainasaamiset	Muut saamiset		
Hankintameno 1.1.	5 941 429,51	1 709 353,77	81 024,53	337 574,50	8 069 382,31	578 976,10	804 293,32	8 530,50		1 391 799,92
Lisäykset										
Vähennykset						-11 000,00	-104 166,67			-115 166,67
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.	5 941 429,51	1 709 353,77	81 024,53	337 574,50	8 069 382,31	567 976,10	700 126,65	8 530,50		1 276 633,25
Arvonlennukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 941 429,51	1 709 353,77	81 024,53	337 574,50	8 069 382,31	567 976,10	700 126,65	8 530,50		1 276 633,25

Arvonlisäveron palautusvastuu

TILINPÄÄTÖS 31.12.2018

	Arvonlisä- verot	Oman käytön veron peruste	Oman käytön ALV	ALV-vas- tuu 2018	ALV- vastuu 2017
v. 2009 valmistuneet					
Dementiakoti	632 526,21			0,00	63 252,62
Läsäkosken päärakennuksen peruskorjaus	2 228,08			0,00	222,81
Läsäkoski/Villa Taimen julkisivun parantaminen	2 450,78			0,00	245,08
Vanhainkodin paloilm.- ja sprinklerijärj. rak.	38 545,76			0,00	3 854,58
Beckerin koulun vesikaton peruskorjaus	2 310,33			0,00	231,03
Kankaisten koulun ulkoikkunoiden korjaus	47 007,19			0,00	4 700,72
Paloaseman rakenteiden perusparantaminen	3 974,53			0,00	397,45
Kiviniemen lomarakennusten perusparannustyöt	2 489,85			0,00	248,99
v.2010 valmistuneet					
Palvelutalojen A ja B paloilm.- ja sprinklerijärj. rak.	10 718,25			1 071,83	2 143,65
LM-hallin ilmanvaihtojärjestelmä ja automaatio	7 899,26			789,93	1 579,85
Vanhainkodin keittiön kosteusvauriot, tilojen muutos- työt, viemäröinti, ilmanvaihto, kaukolämmön säätölaitt.	15 393,89			1 539,39	3 078,78
10% Terveyskeskuksen kaukolämmön säätölaitteisto	1 074,24			107,42	214,85
Hokan koulun asunnon kylpyhuone- ja saunarem.	686,55			68,66	137,31
Kankaisten koulun liikuntasalin kunnostus, kattokaivot, keskuskeittiön lattia, kaukolämmön säätölaitteisto	12 786,48			1 278,65	2 557,30
Lukion ikkunat	5 320,22			532,02	1 064,04
Beckerin koulun kaukolämmön säätölaitteisto	681,03			68,10	136,21
v.2011 valmistuneet					
Vanhainkodin kattoturvalaitteet, viemäröinti	7 097,11			1 419,42	2 129,13
Terveyskeskuksen vesikate, remontti	15 981,01			3 196,20	4 794,30
Päiväkodin aidat ja portit, lämmitysjärjestelmä	2 684,12			536,82	805,24
Beckerin koulun luokkien äänieristys	2 151,78			430,36	645,53
Kankaisten koulun homeremontti	23 883,01			4 776,60	7 164,90
20% Vuojalahden koulun vesihuolto, autolämmitys	1 000,24			200,05	300,07
Koittilan koulun vesihuolto, autolämmitys	3 467,15			693,43	1 040,15
Äkryn koulun vesihuolto, autolämmitys	633,30			126,66	189,99
Tehomet-hallin yritystilojen kunnostus	88 302,25			17 660,45	26 490,68
Kartano-hallin yritystilojen kunnostus	29 719,62			5 943,92	8 915,89
v. 2012 valmistuneet					
Palvelutalot A ja B, lämmitysjärjestelmä	4 265,15			1 279,55	1 706,06
Beckerin koulu, kellarikerroksen saneeraus	1 673,69			502,11	669,48
Koittilan koulu, puutyöluokan saneeraus	1 419,32			425,80	567,73
30% Vuojalahden koulu, ilmanvaihtosaneeraus	28 214,58			8 464,37	11 285,83
Tehomet -halli, yritystilojen kunnostus	1 500,73			450,22	600,29
LM -halli, vesikatteen peruskorj. Teoll.tien puol. osa	3 696,56			1 108,97	1 478,62
Kartano -halli, myymälän remontti	25 598,37			7 679,51	10 239,35
v. 2013 valmistuneet					
Vanhainkoti, saneeraus, lisälämmöneristys	4 060,09			1 624,04	2 030,05
Beckerin koulu, saneeraus	238 259,31			95 303,72	119 129,66
Terveyskeskus, saneeraus	3 568,80			1 427,52	1 784,40
40% Äkryn koulu, jätevesijärjestelmä	1 935,48			774,19	967,74
LM-halli, saneeraus	4 432,93			1 773,17	2 216,47
Tehomet- halli, kangasnosto-ovet	14 013,60			5 605,44	7 006,80

v. 2014 valmistuneet				
	Vuojalahden koulu, ilmanvaihtokone	8 101,50	4 050,75	4 860,90
	Palvelutalot A ja B, kattosaneeraus	3 289,44	1 644,72	1 973,66
50%	Paloasema, korjaus-/muutostyöt (homek./ensivastetilat)	4 433,75	2 216,88	2 660,25
	LM -halli, saneeraus	3 723,89	1 861,95	2 234,33
	Tehomet -halli, kangasnosto-ovet	2 720,39	1 360,20	1 632,23
v. 2015 valmistuneet				
	Koittilan koulu, vesikaton maalaus	1 872,00	1 123,20	1 310,40
	Beckerin koulu, kattovesijärjestelmien saneeraus	2 581,20	1 548,72	1 806,84
	Lukio, vesikaton maalaus	3 071,28	1 842,77	2 149,90
60%	LM-halli, saneeraus	10 941,34	6 564,80	7 658,94
	Vanhainkoti, saneeraus	213 778,92	128 267,35	149 645,24
	Uusi kehitysvammaisten toimintakeskus	183 317,44	109 990,46	128 322,21
	Terveyskeskus, saneeraus	181 068,11	108 640,87	126 747,68
v. 2016 valmistuneet				
	Koittilan koulu, julkisivujen saneeraus	9 178,46	6 424,92	7 342,77
	Otto Mannisen koulu, jätevesijärjestelmä	562,10	393,47	449,68
	Lukio, luokkien saneeraus	8 356,84	5 849,79	6 685,47
	Yritystilojen kunnostus, LM-halli	3 044,91	2 131,44	2 435,93
70%	Yritystilojen kunnostus, Kiviniemi	2 669,00	1 868,30	2 135,20
	LM-halli, saneeraus	15 780,75	11 046,53	12 624,60
	Kiinteistöjen automaation saneeraus, Kalliola	1 168,80	818,16	935,04
	Kiinteistöjen automaation saneeraus, LM-halli	2 366,40	1 656,48	1 893,12
	Kiinteistöjen automaation saneeraus, urheilukeskus	1 128,00	789,60	902,40
v.2017 valmistuneet				
	Koittilan koulu, rakennetiivistykset	1 710,79	1 368,63	1 539,71
		2 343	1 874	
80%	Kankainen, uusi koulu	009,87	407,90	2 108 708,88
	Uusi kirjasto	452 551,61	362 041,29	407 296,45
	Yritystilojen kunnostus, LM-halli	1 017,12	813,70	915,41
v.2018 valmistuneet				
	Koittilan koulu, julkisivusaneeraus	4 207,20	3 786,48	
90%	Beckerin koulu, vesikatteen saneeraus	13 897,29	12 507,56	
	Beckerin koulu, sisäänkäyntisaneeraus	1 108,01	997,21	
	Beckerin koulu, inva-varustelu	786,18	707,56	
	Kalliolan koulu, kattosaneeraus	35 909,44	32 318,50	
	Yritystilojen kunnostus, Tehomet II-halli	1 960,11	1 764,10	
	Yritystilojen kunnostus, LM-halli	1 443,88	1 299,49	
	Päiväkot, vesikate- ja sadevesisaneeraus	25 716,22	23 144,60	
Arvonlisäveron palautusvastuu 31.12., Kangasniemen kunta			2 882 106,86	3 281 090,84

TILINPÄÄTÖKSEN TUNNUSLUVUT

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintakate kertoo jaksetettujen toimintatuottojen ja –kulujen erotuksen, joka on katettava verorahoituksella ja valtionosuuksilla.

Vuosikate kuvaa kokonaisrahoituksen riittävyyttä. Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin.

Rahoituslaskelman tunnusluvut mittaavat maksuvalmiutta ja kassavarojen riittävyyttä

Investointien tulorahoitus = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$ Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman velvoitteiden hoitoon. Lainanhoitokyvyn katsotaan olevan hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2.

Kassan riittävyys 31.12.2018 = $365 \cdot \text{rahavarat} / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste, % = $100 \cdot (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$.

50 %:n tai sitä alemmaa omavaraisuusastetta on pidettävä jo heikkona ja se merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Tunnusluku kertoo kunnan vakavaraisuudesta, alijäämän sietokyvystä ja kyvystä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \cdot (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$. Mitä pienempi suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisin maksusta tulorahoituksella.

Lainakantaan lasketaan koko vieraan pääoman määrä vähennettyinä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Toiminnan ja investointien rahavirta, tulorahoitus

kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin eli kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja.

Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitoKirjoista ja tositteiden lajeista

Tilinpäätös

Tasekirja sidottuna kirjana

ATK-tulosteina: Päivä- ja pääkirjat, tuloslaskelma ja tase,
osto- ja myyntireskontra, palkkakirjanpito
käyttöomaisuuskirjanpito ja lainakirjanpito

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tositelajit ja säilyttämistapa	säilytys paperitositteina
Taloushallinto	002-009, 201
Palkat	370-399
Ostoreskontra	101
Myyntireskontra	151, 221
Rondoreskontra	450
Muut välitiedostot	501
Laskutukset	612-690

Allekirjoitukset ja merkinnät

Kangasniemen kunta

TILINPÄÄTÖS 2018

KANGASNIEMEN KUNNANHALLITUS

Tapani Nykänen
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Timo Seppälä

Tiina Väisänen

Tapio Viljanen

Marjaana Sävilammi

Markku Kuusjärvi

Petra Laitinen

Risto Nylund
kunnanjohtaja

Kangasniemellä 29 / 3 2019

TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Kangasniemellä 7 / 5 2019

BDO Audiator Oy

Aki Rusanen
tilintarkastaja, JHTT, HTM